

Katalikų ir ortodoksų Bažnyčios žengė žingsnį susitaikymo link

Vatikano kiemas.

Vatikanas, lapkričio 16 d. (BNS) — Katalikų ir Ortodoksų Bažnyčios žengė žingsnį susitaikymo link, bendrame dokumente, kuris buvo paskelbtas ketvirtadienį, susitardamos dėl popiežiaus viršenybės.

Tačiau kada visiškai bus atkurta

dviejų didžiųjų krikščionybės atšakų, išsiskyrusių 1054 metais, vienybė, tebėra neaišku, teigė Vatikanas.

Pirmą kartą nuo schizmos laikų ortodoksų ir katalikų vadovai sutiko aptarti Romos vyskupo, tai yra popiežiaus, kaip Petro įpėdinio, tarnys-

tės vaidmenį ir minėtame dokumente oficialiai pripažino jo „viršenybę“.

Dokumente teigiama, kad Bažnyčioje turi egzistuoti „sinodiškumas“ — atsakomybė, kuria dalijasi visi vyskupai kartu. Tačiau jame pažymima, kad vienam vyskupui turi tekti primato garbė. Ankstyvaisiais Bažnyčios amžiais ši pozicija priklausė Romos vyskupui.

„Romos vyskupo vaidmuo visų Bažnyčių bendruomenėje tebėra atviras klausimas, kurį reikia išstudijuoti“, — priduriama dokumente.

Tekstas, kuris vienu metu buvo paskelbtas ne tik Vatikane, bet ir Stambule, Atėnuose bei Kipre, kur įsikūrę trys iš keturių ortodoksų patriarchų, yra aukšto rango abiejų Bažnyčių atstovų teologinio dialogo mišriosios komisijos suvažiavimo rezultatas.

Tačiau dokumente akivaizdžiai trūksta Maskvos patriarcho, atstovaujančio maždaug pusei iš 250 mln. pasaulio ortodoksų, parašo.

Petras Vaitiekūnas.

Žydų kapinių klausimas gadina santykius su JAV

Vilnius, lapkričio 16 d. (BNS) — Lietuva dės visas pastangas, kad JAV Kongrese nebūtų priimta rezoliucija, kurios projekte Lietuva smerkiama esą niekinanti žydų kapines.

Tai užsienio reikalų ministras Petras Vaitiekūnas sakė po penktadienį Vilniuje vykusio susitikimo su Latvijos kolega Maris Riekstins.

Du JAV Kongreso nariai prieš kelias dienas pateiktame rezoliucijos projekte prašo Kongreso išreikšti Lietuvos Vyriausybei Amerikos žmonių tikėjimą, kad žydų kapai nebus toliau niekinami. Priešingu atveju, kaip skelbiama paskutiniame rezoliucijos punkte, Lietuva rizikuoja susigadinti santykius su JAV.

PERIODICALS

*****ORIGIN MIXED ADC 604
S52 P1 051508 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 11-16-07

Seimas nenori finansuoti paminklo J. Basanavičiui

Vilnius, lapkričio 16 d. (BNS) — Seimo Biudžeto ir finansų komitetas įsitikinęs, kad Marijampolėje J. Basanavičiaus aikštėje kitą rudenį planuojamą atidengti paminklą „Kalbai ir tautai“ turėtų finansuoti ne valstybės biudžetas, o vietos savivalda.

Komitetas šiomet, kaip ir pernai, nesutiko, kad projektui būtų atseikėta lėšų iš valstybės biudžeto. Paminklui pastatyti reikia 1,7 mln. litų.

Komitetas penktadienį nepitarė, kad šio paminklo statybai kitų metų biudžete būtų numatyta 1,2 mln. litų ir pasiūlė dėl šių lėšų paieškos reikalingumo apsispręsti pačiai Vyriausybei.

Paminklą finansuoti iš biudžeto siūlo Seimo narys, rinktas Marijampolėje, Algis Rimas.

Pasak jo, paminklas įprasmintų Sūduvos žmonių ir visų lietuvių kal-

bos gaivintojų bei puoselėtojų indėlį į gimtosios kalbos išsaugojimą ir kultūros puoselėjimą.

Paminklo statybą numatoma užbaigti 2008 metų spalį.

Marijampolės rajono meras Rolandas Jonikaitis tvirtino, kad atidėti paminklo statybą negalima.

„Norime visus darbus atlikti vienu metu, kad paskui nebereikėtų ardyti grindinio“, — sakė meras.

Šiame numeryje:

- Iš ateitininkų gyvenimo (p. 2)
- Jaunimo centrui — 50 metų. Tarp svajonės ir tikrovės (p. 4). JC ir jėzuitai (p. 4-5, 11)
- Ar galime ko nors pasimokyti iš žasų? (p. 5)
- J. Kronkaitis: 10 metų Lietuvoje (p. 6-7)
- Artėjant žiemos šalčiams (p. 8)
- A. Karkienė: Negaliu įsivaizduoti kitos profesijos (p. 10)
- Šv. Kazimiero parapijai Montreal 100 metų (4) (p. 11)

Valiutų santykis

1 USD — 2.35 LT
1 EUR — 3.45 LT

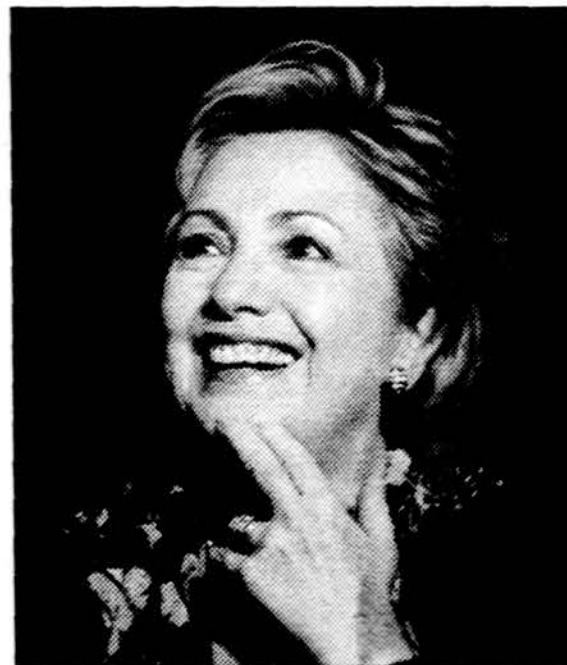
Demokratų debatuose — ginčai ir kaltinimai

Las Vegas, lapkričio 16 d. („Reuters“/BNS) — Pagrindinė JAV demokratų kandidatė į šalies prezidentus Hillary Clinton ketvirtadienį per debatus smarkiai atskirto savo varžovams partijoje ir apkaltino John Edwards „purvo drabstymu“.

Per debatus H. Clinton, kuri yra populiariausia demokratų kandidatė, rimtai susirėmė su Barack Obama ir J. Edwards. Ji iš karto pradėjo puolimą ir labai gerai pasirodė per šį pirmąjį susidūrimą su varžovais akis į akį nuo spalio 30-osios debatų, per kuriuos buvo smarkiai užsipulti jos atvirumas ir patikimumas.

„Kai kažkas pradeda drabstyti purvą, mes bent galime viltis, kad tai teisinga, o ne paimta tiesiai iš respublikonų žaidimo planų“, — pasakė H. Clinton, kai J. Edwards suabejojo tuo, kad ji gali atkurti pasitikėjimą Baltaisiais rūmais.

Debatų metu buvo smarkiai gin-

Hillary Clinton.

čijamasi dėl socialinio saugumo, prekybos bei užsienio politikos, ir toks tonas atspindėjo tai, kas pastatyta ant kortos likus septynioms savaitėms iki to laiko, kai Iowa įvyks pirmieji abiejų partijų balsavimai.

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

2010 metais Ateitininkų sąjūdžiui sukaks garbingas amžius. Kaip mes paminėsime? Šiaurės Amerikos ateitininkų taryba siūlo tokią daugiametę programą.

Minint ir švenčiant Ateitininkijos 100 m. sukaktį

Pagrindinis tikslas: Ateitininkijos 100 metų sukaktį minint ir švenčiant, reikia patiems atsinaujinti. *Pasiryžę viską atnaujinti Kristuje tegali visa kita atnaujinti tik tada, kai jie patys bus atsinaujinę.*

Kur randame ateitininkijos tikslus? Tuos tikslus nurodė Pranas Dovydaitis Ateitininkų vardu manifestaciniame straipsnyje „Trys pamatiniai klausimai“. Straipsnis buvo išspausdintas 1911 m. „Ateities“ žurnalo pirmajame numeryje. (Algis Norvilas parinko 4 pagrindinius Prano Dovydaičio teiginius.)

2007-2008 VEIKLOS METAI

Dovydaičio teiginys Ateitininkų vardu: „Pirmąkart, absoliutiškai, vienintelis visos esmės pamatas yra *gyvasis Dievas*... mes išvydome, kad visas šiandieninės žmonijos gyvenimas yra reginys kovos tarp tikėjimo ir netikėjimo... pripažindami gyvo, asmenišką Dievo buvimą, pripažįstame ir būtinumą žmogaus su Dievu bendravimo.“ (p. 6-7)

Veiklos sritis: Gyvojo Dievo pripažinimas.

Papildoma veiklos sritis: Atsiliepiamas į Šiluvoje apsireikšusios Marijos norą pripažinti ir garbinti Dievą. Ruoštis ir minėti 400 metų Marijos apsireikšimo Šiluvoje sukaktį.

Šūkis: „Su gyvuoju Dievu mes gyvi – širdimi į Šiluvą!“

2008-2009 VEIKLOS METAI

Dovydaičio teiginys Ateitininkų vardu: „Kristus, Dievas-žmogus, yra mums tikriausias **faktas**. Kristus mums yra reališkiausia iš visų realybių...“ (p. 20).

Veiklos sritis: Ryšys su gyvuojančiu Kristumi, Dievo Sūnumi.

2009-2010 VEIKLOS METAI

Dovydaičio teiginys Ateitininkų vardu: „Kultūra tik tada išteisins savo sąvoką, kuomet ji gamtos srityje padės žmogui atsiekti Dievo paskirtą tikslą, o tai bus atsiekiama tik tada, kai jos pamate bus Kristaus tiesa.“ (p. 13)

Veiklos sritis: atnaujinti kultūrą Kristaus Evangelija.

2010-2011 VEIKLOS METAI

Dovydaičio teiginys Ateitininkų vardu: „Taigi, broliai ir seserys Kristuje! Visi, kurie mylite iš širdies Kristų..., kuo greičiausiai paduokime vienas kitam ranką su atvira širdimi, kad galėtume vesti pasekmingesnę kovą.“ (p. 22)

Veiklos sritis: krikščioniškas solidarumas.

Algis Norvilas ir kun. Kęstutis Trimakas
ŠAAT programos komisijos nariai-pranešėjai

Dėl 2007-2008 metų veiklos

„Su gyvuoju Dievu mes gyvi – širdimi į Šiluvą“

Asmeninės pastangos gyvąjį Dievą pripažinti ir su Juo bendrauti. Šiais veiklos metais atsiliepiame į Prano Dovydaičio kvietimą: „Pripažindami gyvo, asmenišką Dievo buvimą, pripažįstame ir būtinumą žmogaus su Dievu bendravimo“ („Ateitis“, I nr., p. 6-7).

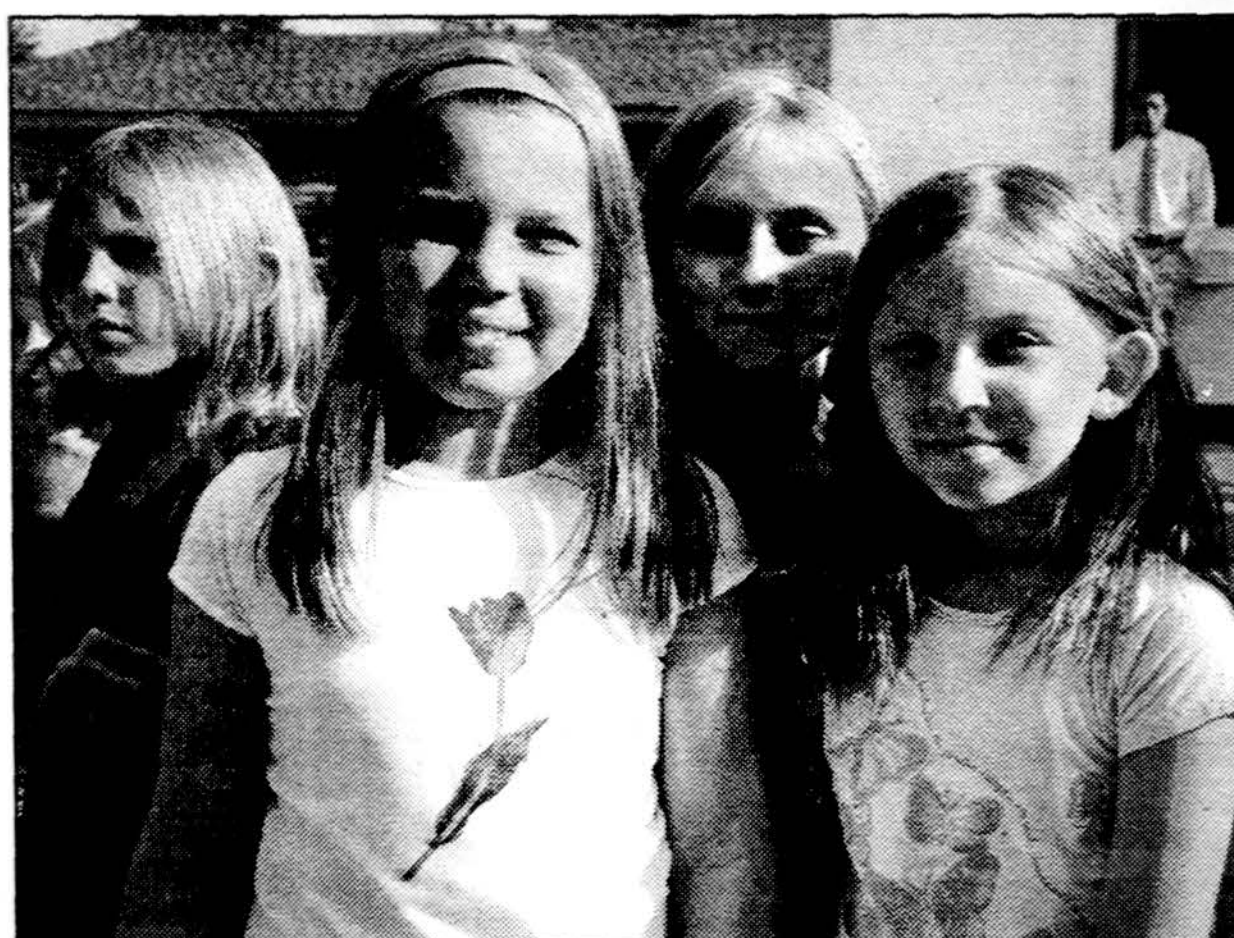
Asmeniškai ir kartu svarstome dabartinį tikėjimo-netikėjimo konfliktą. Šiais metais taip pat suvokiame tai, ką Pranas Dovydaitis suvokė savo laiku: „Visas šiandieninės žmonijos gyvenimas yra reginys kovos tarp tikėjimo ir netikėjimo“ (p. 6-7). Svarstome ir atitinkamai reaguojame į *praktišką* (gyvenime Dievą ignoruojantį) ir *kovingą* (aktyvų, Dievą neigiantį) ateizmą ir jo įtaką mūsų aplinkoje, įtaigojantį ne tik kitus, bet ir mus pačius.

Atsiliepiame į iššūkį, sklindantį iš Šiluvos. Taip pat veikliai atsiliepiame ir į Marijos nusiskundimą – ne tik kaip į istorinę praeities žinią, bet kaip į iššūkį mums šiandien: kad vien „ariama ir sėjama“ *čia*, kur turi būti „garbinamas mano Sūnus“. Šis iššūkis yra taikomas mums, kurie esame pasiryžę *visa atnaujinti Kristuje*.

Kun. Kęstutis A. Trimakas
Š. Amerikos ateitininkų dvasios vadovas

Iš Ateitininkų gyvenimo

Medžiagą siųsti: Vidai Kuprytei c/o Draugas • 4545 W 63 St • Chicago, IL 60629 • e-adresas: draugas@ateitis.org

Šiandieną — metinis AŠF suvažiavimas ir vakarienė

Šiandieną, lapkričio 17 d. Ateitininkų namuose Lemonte vyks ta Ateitininkų šalpos fondo suvažiavimas ir vakarienė. Registracija prasideda 3 val. p. p. Šv. Mišios 3:30 val. p. p. Suvažiavime AŠF valdyba ir revizijos komisija pateiks metinę veiklos apyskaitą ir bus svarstomos veiklos gairės.

AŠF metinė vakarienė bus tuose pačiuose Ateitininkų namuose. 6 val. v. renkamasi pasišmonėti, o 7 val. v. sėdame prie stalo. Vakarienės metu skaidrių paroda bus prisiminta a.a. prel. Juozo Prunskio šimto metų sukaktis ir vaizduotės sparnais aplankytos dar prisiminimuose gyvos vasaros stovyklos.

AŠF suvažiavime ir vakarienėje kviečiami dalyvauti visi, kurie domisi Fondo veikla. Ta pačia proga bus galima susitikti su ką tik išspausdintu AŠF lankstinuku, kuris yra Vidos Kuprytės ir Sigutės Mikrut darbo išdava.

Iš šiaurės priemiesčių atvykstantieji galės pasinaudoti nauja Illinois Tollway I-355 trasa. Šis kelias tik šią savaitę atidarytas.

Studentai! Dėmesio!

SAS centro valdyba ir Čikagos studentų ateitininkų draugovė kviečia visus studentus į susirinkimą ir suvažiavimą — lapkričio 23 d. 3:30 val. p. p. Ateitininkų namuose, Lemont. Visi studentai kviečiami!

Registracija Žiemos kursams

Moksleivių ateitininkų sąjungos centro valdybos ruošiami Ideologiniai kursai įvyks š. m. gruodžio 26 – sausio 1 d. Dainavoje. Registracija prasidėjo lapkričio 1 d. ir dar tęsiasi. Visą registracijos informaciją rasite moksleivių ateitininkų tinklalapyje www.mesmas.org. Besidomintys prašomi nedelsiant pasižūrėti ir perskaityti bei užsiregistruoti, nes kursų vietos ribotos.

Draugės š. m. Jaunųjų ateitininkų stovykloje Dainavoje. Iš k: Rugilė Kasperiu-naitė, Simona Žukauskaitė, Vėjūnė Sidaugaitė, Glorija Kevličiūtė.

Nuotrauka Kazio Razgaičio.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas - 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasižinti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

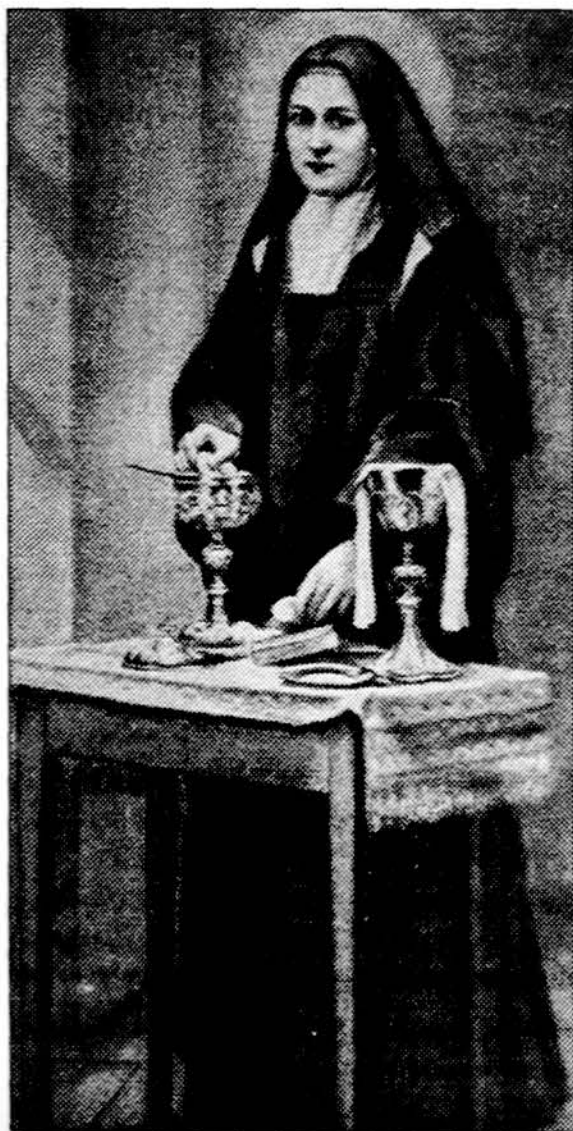
administracija@draugas.org

GANYTOJO ŽODIS

ATPAŽINTI DIEVO ŽODŽIO TONACIJAS

Trečiadienio bendrojoje audiencijoje dalyvavo penkios dešimtys piligrimų iš Lietuvos, kurių dauguma buvo Klaipėdos šv. Kazimiero parapijos nariai. Jūs ir kitus audiencijoje dalyvavusius lietuvius Benediktas XVI pasveikino lietuvių kalba: „Nuosirdžiai sveikinu piligrimus, atvykusius iš Lietuvos. Brangūs bičiuliai, suteikdamas kiekvienam iš jūsų ir jūsų šeimoms Apaštališkąjį palaiminimą, karštai linkiu, kad būtumėte krikščioniškos vilties pasiuntiniai ir liudytojai ten, kur gyvenate ir dirbate.“

Ypatingas Ganytojo sveikinimas buvo skirtas gausiems maldininkams iš Prancūzijos, ypač atvykusiems iš Lisieux vyskupijos. Audiencijos metu šv. Petro aikštėje buvo taip pat išstatyta urna su šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresės relikvijomis. Šiemet minimos trys svarbios šv. Teresės sukaktys – prieš 120 metų Teresė Martin buvo atvykusi į Romą prašyti popiežiaus Leono XIII, kad leistų jai, nesulaukusiai pilnametystės, stoti į Karmelį; prieš 80 metų popiežius Pijus XI šventąją Teresėlę paskelbė misijų globėja; o prieš 10 metų popiežius Jonas Paulius II paskelbė ją Bažnyčios mokytoja.

Šv. Teresė

Bendrosios audiencijos katechezėje popiežius tęsė prieš savaitę pradėtą pašnekesį apie šv. Jeronimą. Pirmoje katechezės dalyje pristatęs Jeronimo asmenybę ir didžiausią jo gyvenimo darbą – Šventojo Rašto vertimą į lotynų kalbą, antroje dalyje kalbėjo apie šv. Jeronimo mokymą. Būdamas „įsimylėjęs“ Dievo Žodį, Jeronimas klausė: „Kaipgi galima gyventi neišmanant Rašto, iš kurio mokomės pažinti Kristų, tikinčiųjų gyvybę?“ Biblija yra tas padargas, kuriuo Dievas kiekvieną dieną kalba tikintiems žmonėms. Skaityti Šventąjį Raštą, reiškia kalbėtis su Dievu. „Jei meldiesi, – rašė Jeronimas vienui jaunai kilmingai romietei, – tu kalbiesi su Sužadėtiniumi; jei skaitai – Jis tau kalba.“ Pasak šv. Jeronimo, Biblijos skaitymas padaro žmogų

išmintingą ir ramų: Romietei matronai Letai, prašiusiai patarimų, kaip auklėti savo dukrą, Jeronimas rašė: „Kiekvieną dieną ji teperskaito po Šventojo Rašto ištrauką. Po maldos visuomet teskaito Šventąjį Raštą. Paskaičiusi Šventąjį Raštą, visuomet tesimeldžia. Tebrangina ne šilko rūbus ir brangakmenius, bet Dievo knygas.“

Pagrindinis Biblijos skaitymo ir suvokimo kriterijus, pasak Jeronimo, yra Bažnyčios magisteriumas. Patys vieni mes negalime pasiekti branduolį tos tiesos, kurią Dievas mums nori pasakyti. Autentiškam Biblijos supratimui reikalingas darnus sutarimas su visu Bažnyčios tikėjimu. Tai nėra kokia nors iš šalies primesta taisyklė, bet teka iš paties šv. Rašto, kuris yra keliaujančios Dievo Tautos balsas ir tik vienybėje su keliaujančia Dievo Tauta mes sugebėsime atpažinti visas Dievo Žodžio tonacijas.

Šv. Jeronimo mokyme apie Šventąjį Raštą labai aiškiai pabrėžti ir etiniai aspektai, – sakė popiežius audiencijos dalyviams. Jeronimas dažnai pabrėžia, kad tik gyvendami pagal šv. Rašto mokymą mes sugebėsime jį suprasti. Gyventi suderinamai su šv. Raštu privalo kiekvienas krikščionis, bet pirmiausia Dievo Žodžio skelbėjai. „Juokingas tas mokytojas, kuris apsirijęs postringauja apie pasninką. Vagis, tiesa, gali smerkti šykštumą, bet Kristaus kunigo mintys ir žodžiai privalo visiškai sutapti.“ Kitame savo laiške Jeronimas rašė: „Jei žmogus puikiai išmano doktriną, bet sąžinė smerkia jo darbus, jis privalo gėdytis.“

Jeronimas mums taip pat paliko puikų mokymą apie krikščionišką askezę (dvasinį gyvenimą) ir pats jį paliudijo savo pavyzdžiu, – tęsė Benediktas XVI. Svarbus ir jo pedagoginis palikimas. Žmogaus siela turi būti Viešpaties šventovė; turi būti tarsi brangakmenis Dievo akivaizdoje. Dėl to reikia nuolat kovoti su blogiu, vengti progų nusidėti, atsisakyti dviprasmiškų draugysčių. Kalbėdamas apie vaikų auklėjimą, Jeronimas pabrėžia tėvų atsakomybę. Savo laiškuose, nors Jeronimo gyvenamai epochai tai nebuvo būdinga, jis taip pat dažnai kalba apie moterų teises, reikalauja, kad moterims būtų leidžiama mokyti ir dalyvauti visuomenės gyvenime. Galiausiai, – sakė Ganytojas, – turime paminėti ir Jeronimo santykį su klasikinės kultūros vertybėmis. Jis gerokai prisidėjo, kad krikščionybėje būtų išsaugoti hebrajiškos, graikiškos ir romėniškos tradicijų elementai. Klasikinėje kultūroje subrandintos estetiškos vertybės lavina žmogaus sielą. Tačiau svarbiausias krikščionio šventumo kelyje yra Šventasis Raštas. Dievo Žodis mums atskleidžia šventumo slėpinius ir rodo gyvenimo kelią.

Pagal „Vatikano radiją“ parengė
N. Šmerauskas

Turime šešiasdešimt vieną Lietuvos stebuklą!

ROMUALDAS KRIAUČIŪNAS

Spalio 5 d. vedamajame skaitytojai buvo kviečiami išrinkti septynis Lietuvos stebuklus, vertus istorinio pasididžiavimo ir turistų dėmesio. Vedamojo pabaigoje parašiau: „Jeigu į šį kvietimą atsilieptų daugiau negu septyni skaitytojai, tai irgi būtų galima laikyti vienu iš septynių skaitytojų stebuklų.“ Prieš porą dienų iš vyr. redaktorės gavau laiškutį, kuriame ji rašė: „Kadangi skaitytojų laišakai apie septynis Lietuvos stebuklus jau perkopė skaičių septyni (valio), ar nereikėtų pagalvoti apie kokį nors apibendrinimą?“ „Gera!“ – jai atsakiau.

Viso sulaukta atsakymų iš 24 asmenų. Tik du atsakovai man visai nepažįstami. Dvidešimt du gyvena Amerikoje, vienas, bene, Australijoje ir vienas Kaune. Viena iš JAV gyvenančių yra trečiabangė, kiti dipukai ar jų palikuonys. Trylika atsakovų yra moterys, kiti – vyrai. Jauniausiam 40 metų. Vyriausias jau perkopęs 90-sius metus. Didelė dauguma yra aktyvūs Lietuvių Bendruomenės veikėjai.

Iš tų 24 atsakovų sulaukti 168 siūlymai – nestokojame nuomonių įvairumo – apimantys 61 skirtingą objektą ar įvykį. Dabar išvardysiu juos visus, pradedant su daugiausia balsų gavusiais objektais. Skliausteliuose pažymėta, kiek atsakovų tą objektą siūlė. Kryžių kalnas (19); Trakų pilis (17); Kernavė (14); Neringos kopos (14); Vilniaus senamiestis (10); Gedimino pilis (9); Aušros vartai (8); Šiluva (5); Šv. Onos bažnyčia (5); Puntukas (4); Gintaro muziejus (3); Rumšiškės (3); Šv. Petro ir Povilo bažnyčia (3); Vilniaus universitetas (3); Raganų kalnas Palangoje (2); Rasų kapinės (2); Rambyno kalnas (2); TV bokštas (2); Europos parkas (2).

Kiti objektai ar įvykiai gavo po vieną balsą: gotikos bažnyčios Vilniuje, Operos rūmai Vilniuje, Vytauto Didžiojo paminklas Perloje, IX fortas Kaune, Rimo Petrauskio dvaras, Prisikėlimo bažnyčia Kaune, buvę KGB rūmai Vilniuje, Tytuvėnų bažnyčios ansamblis, Pažaislis, Kryžiaus stotys (stacijos) Vilniuje, Tuskulėnai, Vytauto bažnyčia ir Perkūno rūmai Kaune, Labanoro giria, Šv. Mikalojaus bažnyčia Vilniuje, Belmonto kriokliai, Grūto parkas, Kauno panorama, Velnių muziejus, Šiaulių saulės laikrodis, paminklas žuvusiems prie TV bokšto, Rytų Aukštaitijos nacionalinis parkas, Kauno senamiestis, Marcinkonių kaimas Dzūkijoje, Pivašiūnai, Druskininkai, Karo muziejus Kaune, Vytauto Didžiojo universitetas ir Palanga. Vienas atsakovas savo atsakymuose parinko ir keletą JAV išeivijos įvykių bei objektų: Bostono Lietuvių enciklopediją, Čikagos lietuvių operą, Jaunimo centrą/Pasaulio lietuvių centrą. Jis taip pat nominavo Savicką (stipriausią žmogų pasaulyje).

Savo vedamajame paminėjau, kad reikėtų kaip nors įamžinti knygnešius, atiduoti pagarbą partizanams, iškelti pogrindžio spaudos svarbą. Šios užuominos rado atgarsį vienos atsakovės siūlymuose: „Aušros“ (1883–1886) leidėjai ir bendradarbiai knygnešiai; 1918 m. Vasario 16-osios akto signatarai; Savanoriai-kūrėjai (1918–1920); Baltijos kelio dalyviai; 1990 m. Kovo 11-osios akto signatarai; Parlamento (Aukščiausios Tarybos) gynėjai; 1991 m. sausio 12–13 d. Televizijos bokšto gynėjai – visa minia. Ji dar pridūrė, kad buvo sunku atrinkti tik septynis, todėl „norėjosi įtraukti dar du: 1) mokytojus, 1940 m. rugpjūčio mėnesį okupantų akistatoje sugiedojusius Lietuvos himną ir 2) visus, sovietmečiu stačiusius kryžius Kryžių kalne.“

Kaip matome, daugiausia balsų gavo Kryžių kalnas. Net 79 proc. siūlytojų jį išrinko. Už antros vietos laimėtoją Trakų pilį pasisakė 71 proc. Daugiau negu pusė nominavo Neringą ir Kernavę. Gautus rezultatus dar galima apibendrinti sugrupuojant objektus į kategorijas. Trys populiariausios kategorijos, kurioms atstovaujama pirmose trijose vietose, yra tokios: religiniai objektai (kaip Kryžių kalnas), istoriniai (bet ne religiniai) objektai (kaip Trakų pilis) ir gamtos grožis (Neringos kopos.) Siūlyta 15 religinių objektų, viso 51 kartą. Pasiūlyta 11 istorinių objektų 59 kartus. Gamtos grožis atspindėjo septyniuose pasiūlymuose, viso 20 kartų.

Ačiū visiems, pareiškusiems savo nuomonę! Dar pora pastabų užsklandai. Įdomiu sutapimu spalio 20 d. Delfi tinklalapyje pasirodė kvietimas išrinkti septynis Lietuvos stebuklus. Tam buvo jau paruoštas balsavimo lapas, kuriame išvardyta 30 pretendentų į Lietuvos stebuklus: Anykščių Šv. Mato bažnyčia, Aušros Vartų madonos paveikslas, Biržų pilis, Degučių Šv. Vincento Ferero bažnyčia, Dionizo Poškos Baubliai, Europos parkas, Kauno Kristaus prisikėlimo bažnyčia, Kauno pilis, Kauno tvirtovė, Kauno Vytauto Didžiojo bažnyčia, Kernavės piliakalniai, Kryžių kalnas, Lyduvėnų geležinkelio tiltas, Mingės (Minijos) kaimas, Orvidų sodyba, Pakruojo dvaro ansamblis, Palūšės Šv. Juozapo bažnyčia, Pažaislio ansamblis, Perkūno namai Kaune, Raganų kalnas, Rokiškio Šv. Mato bažnyčia, Salako Šv. Sopulingosios Marijos bažnyčia, Trakų salos pilis, V. Into akmenų muziejus, Vilniaus pilių teritorija, Vilniaus Šv. Onos bažnyčia, Vilniaus Šv. Petro ir Šv. Povilo bažnyčia, Vilniaus TV bokštas, Vilniaus universiteto Centriniai rūmai.

Stebuklų paieška pasivijo ir Vilkaviškį. Aprašyme, išspausdintame „Amerikos lietuvių“ spalio 27 d. laidoje, skaitome, kad anketą užpildė ir svarbiausius paminklus iš dvylikos pasiūlytų rinko keli šimtai šio rajono gyventojų. Daugiausia balsų gavo Paežerių dvaro rūmai. Antroje vietoje dr. Jono Basanavičiaus gimtinė Ožkabalių kaime, o trečioje – Vilkaviškio katedra. Į septyntuką pateko Vinco Kudirkos klėtelė ir jo smuikas, kuriuo buvo sukurtas Lietuvos himnas. Toliau – Tautinio atgimimo ažuolynas ir Piliakalnių piliakalnis.

JAUNIMO CENTRUI ČIKAGOJE — 50 METŲ

Tarp svajonės ir tikrovės

KUN. ANTANAS SAULAITIS

Savo laiku Jaunimo centras atrodė labai didelis kultūros, švietimo ir religijos židinys. Tikriausiai dabartinis Pasaulio lietuvių centras Lemont turi didesnis. O svajonė buvo didesnė už tikrovę.

Jaunimo centrą įgalino dviejų veiksmų žaismas — jėzuitų ir visuomenės. Po Antrojo pasaulinio karo norėdami pasitarnauti JAV atsiradusiems lietuviams, kol Lietuva bus laisva ir jėzuitai galės grįžti į gimnazijas ir sielovadą Tėvynėje, jie uoliai ėmėsi satyti JC. Pasiskolino lėšų iš amerikiečių jėzuitų, padėjusių gauti vyskupijos sutikimą ir ligi šių dienų palaikančių broliškus ryšius.

Pirmosios 1957 m. baigtos dalies pagrindiniai rėmėjai buvo „pirmoji banga“ — senieji Amerikos lietuviai, jie patys ar jų tėvai, atvykę prieš Pirmąjį pasaulinį karą. Maždaug 10 proc. aukų buvo gauta iš „antrosios bangos“. 1972 m. baigto priestato, jungiančio JC su jėzuitų koplyčia ir namais, lėšų santykis jau buvo 50 proc. — 50 proc.

Matydami, kaip lietuviška veikla klesti — jos žydėjimas buvo maždaug 1968 m. — jėzuitai su rėmėjais ir bičiuliais numatė dar didesnę sodybą.

Visų pirma, centrinis pastatas už Vyties (ir paminklo virš kavinės) buvo numatytas šešių aukštų, kad tikrai tilptų ilgiems metams visas Pasaulio lietuvių archyvas ir daugybė kitos veiklos. 1972 m. priestatą pradėjus ir tvirtus pamatus pastatius paaiškėjo, kad svajonė didesnė už išteklių tikrovę.

Visi žinojo, kiek lietuviams svarbus sportas, ypač krepšinis. Todėl planuota pastatyti sporto salę toje vietoje, kur iki šiandien stovi du nameliai prie 56-tosios gatvės. Net liko antro aukšto lygio prieiga, nevedanti

niekur. Paaiškėjo, kad architektai ar inžinieriai taip apskaičiavo likusį plotą, jog neįmanoma būtų buvę pastatyti standartinio dydžio krepšinio aikštės pastato. Svajonę sužlugdė apskaita.

Dar kita statyba, kurios planelis guli archyve, buvo biblioteka, turėjusi stovėti dabartiniame aptvertame automobilių kiemelyje. Čia stovėjo vieno aukšto namelis ir daržas, pirktas kaip tik šiam tikslui, kai dar automobilių aikštelė nebuvo tokia svarbi. Bibliotekos pastatas, kiek prisimenu, kone stiklinėmis sienomis, lyg tai su veranda ar apėjimu, modernesnio stiliaus negu visa sodyba ligi šiol. Pastate būtų įsikūrusi visa jėzuitų biblioteka, turėjusi daugiau kaip 40,000 knygų, toliau kaupiami literatūriniai bei moksliniai lobiai. Aišku, ir įvairios pagalbinės patalpos, posėdžių kambariai, įsivaizduoju, ir interneto paslauga, nors tuo metu dar niekas apie kompiuterius ir tinklalapius nežinojo.

Visiems rūpi lietuviškų bei religinių židinių ateitis. JC švenčia savo auksinę sukaktį. Grynai pagal statistiką JC kartu su jėzuitų namais bei koplyčia turėtų išgyventi dar 32,5 metų. Jeigu suskaičiuosime Čikagos arkivyskupijoje veikusias lietuvių bažnyčias ir dabartines parapijas, sužinosime, kad paties bažnyčios pastato ir lietuvių kalbos vartojimo pamaldose trukmė yra tarp 62 ir 102 metų nuo pastatymo, tikras vidurkis — 82,5 metai. Senoviškai skaičiuojant, keturios kartos ir dar penktosios dalelytė.

Blogiausia, kad niekas kitas tais židiniais nesirūpins, jų neplėtos ir nekurs, jeigu ne mes patys, kurių asmeninis, šeimyninis, bendruomeninis ir visuomeninis gyvenimas taip susijęs su šiais židiniais, o ypač su Jaunimo centru Čikagoje.

Pamatų prakasimo Jaunimo centrui Čikagoje iškilmės. Dešinėje — savo žodį skaito tėvų jėzuitų provincijolas Br. Krištanavičius, SJ. Kasa kun. J. Prunskis.

Jaunimo centras ir jėzuitai

KUN. ANTANAS SAULAITIS

Jaunimo centro metraščiuose išsamiai ir sklandžiai parašyta apie steigimo priežastis bei aplinkybes, vystymąsi ir veiklą. Dera ir pažvelgti lietuvių jėzuitų vaidmens bei įnašo brožus. „Drauge“ 1956 m. kovo 3 d. rašyta: „Lietuviai jėzuitai, norėdami patarnauti lietuviškai visuomenei, ypatingai jaunimui, pasitarę su vadovaujančiais lietuvių visuomenės sluoksniais, užsimoja statyti Čikagoje erdvesnes gyvenimo bei darbo patalpas. Jose ir mūsų visuomenė ras tinkamas vietas religinei, kultūrinei bei organizacinei veiklai.“

Jaunimo centrą daugiausia jėzuitai administravo 1957-1980 m., kol vadovavimas perduotas JC nariams, tarybai ir valdybai. Jaunimo centre tiesiogines pareigas ėjo dešimt jėzuitų kunigų, iš kurių septyni buvo direktoriai, trys vicedirektoriai.

JC direktoriai: 1956-1957 t. Kazimieras Pečkys, 1957-1967 t. Jonas Kubilius, 1967-1968 t. Jonas Raibužis, 1968-1972 t. Jonas Borevičius, 1972-1974 t. Gediminas Kijauskas, 1974-1977 t. Algimantas Kezys, 1977-1980 t. Antanas Saulaitis.

JC vicedirektoriai: 1959-1960 t. Leonas Zaremba, 1961-1963 t. Jonas Kidykas, 1964-1966 t. Jonas Raibužis, 1969-1972 t. Jonas Raibužis, 1969-1974 t. Algimantas Kezys, 1975-1978 t. Vaclovas Gutauskas, 1977-1978 t. Algimantas Kezys.

Jėzuitų vienuolynas su koplyčia — Jaunimo centro dvynys, neįsivaizduojami vienas be kito. Per tuos 50 m. jėzuitų namuose gyveno 29 Lietuvos jėzuitų provincijos nariai. Vieni didesnę dalį darbo skyrė Jaunimo centrui, kiti — koplyčiai, „Žvaigždutei“, „Laiškams lietuviams“, „Mūsų žinioms“, patarna-

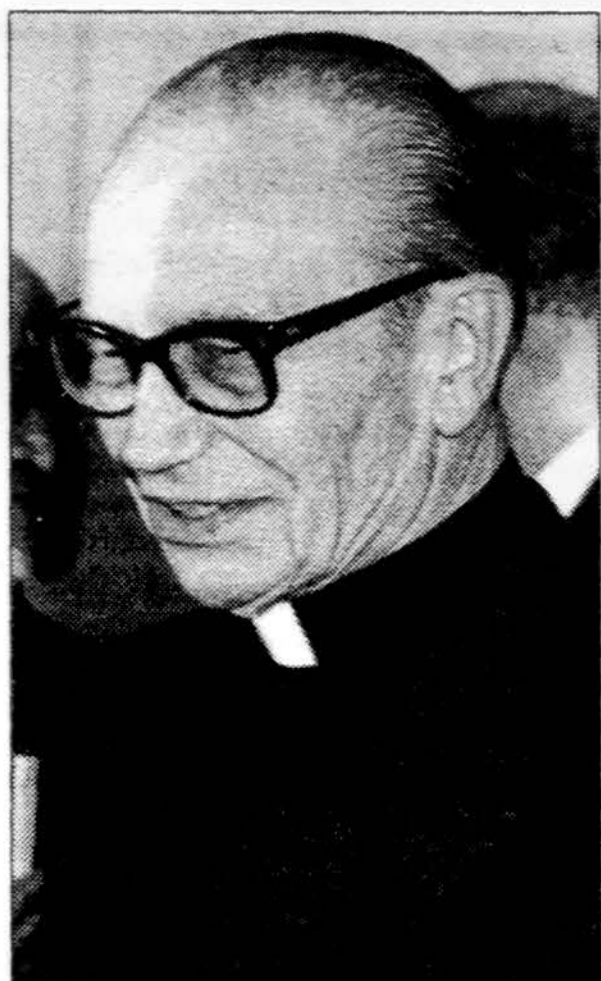
Kun. Kazimieras Pečkys

vimui parapijose, rekolekcijoms, jaunimo stovykloms, lituanistinėms mokykloms, pačių jėzuitų namų reikmėms, visuomeninei veiklai, labdariniams darbams, kapelionaudami draugijoms, jaunimui... Daugelis dėstė tikybą ir kitus dalykus Jaunimo centre veikiančiose lituanistinėse mokyklose ir Pedagoginiame lituanistikos institute. Nuo pat pradžių jėzuitų atstovas dalyvavo Čiurlionio galerijos vadovybėje, Pasaulio lietuvių archyvo globos komitete. 1980 m. pasauliečiams prisiėmus JC vadovauti, jėzuitas dalyvauja JC taryboje.

Didesnę JC gyvavimo dalį Čikagoje nuolat gyveno keliolika jėzuitų kunigų ir brolių. Keli kunigai buvo priskirti šioms namams, bet dirbo kitur dėstydami, pavaduodami parapijose, tik atostogoms ar suvažiavimams aplankydami pagrindinius užsienyje esančių lietuvių jėzuitų namus.

Jaunimo centro statybų pradžia. Iš kairės (priekyje) kun. Jonas Kubilius, arch. Jonas Mulokas (viduryje su skrybėle), kun. Gediminas Kijauskas, kun. Jonas Borevičius.

Kun. Jonas Borevičius

Lietuvių jėzuitų išeivijoje provincijolai: t. Jonas Kidykas – 1948-1952, t. Bronius Krištanavičius – 1952-1961, t. Bruno Markaitis – 1961-1969, t. Gediminas Kijauskas – 1969-1977, t. Leonas Zaremba – 1977-1983,

Tėvas Antanas Saulaitis – 1983-1989, kada pradėjo atsikurti jėzuitai Lietuvoje ir Lietuvos tuometinis provincijolas (dabar vyskupas) t. Jonas Boruta galėjo palaikyti ryšį su užsienyje gyvenančiais provincijos nariais. Lietuvos ir Latvijos provincijos provincijolai: t. Jonas Boruta – 1989-1997, t. Antanas Saulaitis – 1997-2003, t. Aldonas Gudaitis – nuo 2003 metų.

Šiame rašinyje paminėtos daugelio Čikagoje gyvenusių ir dirbusių lietuvių jėzuitų pavardės. Be šių: Br. Jurgis Gataveckas po dešimtmečio jėzuitų namuose 22 m. išbuvo slaugos namuose. Br. Jurgis Janeliūnas rūpinosi jėzuitų biblioteka ir valgomuoju. Br. Virgilijus Kaulius nusimanė apie visus katilus ir techniką. Iš kunigų – t. Juozas Aranauskas po daugelio metų Montreal Aušros Vartų parapijoje gyvena prancūzų kanadiečių jėzuitų namuose Quebec. T. Etras Daukintis buvo provincijos ekonomas ir globojo „Mūsų žinias“. T. Raudeliūnas uoliai aptarnaudavo Rockford lietuvių, buvo namų ekonomas. T. Tamošaitis sutvarkė milžinišką biblioteką, talkino „Gerojo Ganytojo“ slaugos namuose, buvo mėgstamas jėzuitų koplyčios pamokslininkas, dabar – Vilniuje provincijolo talkininkas ir bibliotekos vedėjas. I Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso metu daug veikė t. Gintautas Sabaitis – PLJK būstinė veikė Jaunimo centre. T. Juozas Venckus ir t. Juozas Beleckas dėstė universitetuose, talkino parapijose, rečiau būdami Čikagoje. Dar dėl įdomumo galima paminėti, kad keliolika metų savo kambarius jėzuitų namuose turėjo du vokiečiai jėzuitai, dirbantys vokiškai kalbančių sielovadoje ir telkdami lėšas Vokietijos jėzuitų darbams, ypač tolimoms misijoms. Kelerius metus gyveno žymus Bažnyčios teisės žinovas t. J. O'Connor (Čikagos provincija).

Šv. Kazimiero kapuose ilsisi septyniolika, dar yra vietos septyniems. Neskubama vietų užpildyti.

Jėzuitų koplyčia gražiai sujungia Jaunimo centro pastatą su jėzuitų namais. Renginiai, kavutės po pamaldų gražiai sutapo su koplyčios ir Jaunimo centro tarnyba mūsų žmonėms.

Nukelta į 11 psl.

NUOMONĖ

Ar galime ko nors pasimokyti iš žąsų?

VITALIJA DUNČIENĖ

Įdomiai Dievas sukūrė žąsį. Šį rudenį, kai jos keliaus į šiltesnius kraštus, atkreipkite dėmesį į jų kelionę. Skridamos žąsys suformuoja danguje „V“ raidę. Tokia visų žąsų rikiuotė palengvina atskiros žąsies skrydį 71 proc. Jeigu tik kuri nors žąsis iškrenta iš rikiuotės, tuoj pat pasijaučia vieniša, pajutusi oro pasipriešinimą, grįžta atgal į rikiuotę, kad galėtų pasinaudoti prieš ją skrendančios žąsies sparnų keliama galia. Jeigu rikiuotės pradžioje skrendanti žąsis pavargsta, ji pasitraukia į formuotės šoną ir jos vietą užima kita. Skrendančios žąsys rikiuotės gale garena, kad padrasintų tas, kurios skrenda priekyje. Kai kuri nors žąsis suserga ar yra pašaunama, ji pasitraukia iš rikiuotės ir leidžiasi žemėn. Su ja pasitraukia ir kitos dvi žąsys, kurios pasilieka su sužeistąja iki to laiko, kol ši galės vėl skristi arba mirti. Ir tik tada leidžiasi į tolimesnę kelionę vienos arba prisijungia prie kitos rikiuotės.

Ar mes, žmonės, sugebame savo gyvenime vadovautis panašiais principais: pakeisti pavargusį vedantįjį, pasiūsti padrasinimą vedantiems, nepalikti draugo nelaimėje, likimo valiai? Greičiausiai kiekvienas žmogus į tuos klausimus atsakytų skirtingai. Man asmeniškai atrodo, kad žmonės (tarp jų ir aš) nemokame, nesugebame, nenorime pasitikėti kitu, ypač mažiau pažįstamu žmogumi. Ir turime tam pagrindo. Kaip žmogus du kartus neliečia ugnies, kad įsitikintų jos karštumu, taip ir žmogus, vieną kartą apgautas, apvilts, apvogtas – bijo išgyventi tą patį dar vieną kartą. Mūsų gyvenimas sovietinėje Lietuvoje mus paruošė visus įtarti, niekuo nepasitikėti. Mes taip ir darome.

Pavartykime lietuviškus laikraščius, kiek ten visokių partijų, kiek visokių intrigų, kiek visokių užsakomųjų straipsnių, sąskaitų suvedinėjimo, kaltinimų. Ypač tai išryškėja prieš rinkimus. Štai ką tik Lietuvos Seime susirinko švietimo sistemos darbuotojai aptarti švietimo strategiją. Visi (partijos, Seimo nariai, Prezidentūros atstovai, ministrai) pripažįsta, kad padėtis bloga, bet visi skėsdžioja bejėgiškai rankomis ir tvirtina – nieko negalintys padaryti. Kažkas neleidžia daryti. Todėl niekas ir nesisidaro. O žąsys kažkodėl supranta, kad jeigu jos visos sutars ir skris tam tikroje rikiuotėje, jų darbas palengvės 71 proc. ir jų tikslas bus pasiektas greičiau ir lengviau.

Ar visada vedantis supranta, kad jis pavargo ir jau laikas užleisti vietą kitam? Ar visada atsiranda žmonių, kurie norėtų ir sugebėtų užimti vedančiojo vietą? Mano atsakymas į šiuos klausimus irgi būtų neigiamas. Stebint partijų veiklą, atrodo, kad nepaisant visokių skandalių, nepaisant rezultatų rinkimuose – nesikeičia jokių partijų vadovybės. Net Lietuvos įstatymai užtikrina vedantiems pastovią vietą. Dalis Seimo narių į Seimą nėra renkami gyventojų, bet patenka ten per partijų sarašus, todėl vedančiųjų Seimo narių dauguma iš esmės nesikeičia. Tik geri rikiuotės vadovai (pasikeičiantys poilsui) sėkmingai atveda visą būrį žąsų į tikslą.

Kokius mes žmogeliai, būdami rikiuotės galuose, siunčiame padrasinimus vedantiems? Kiek aš suprantu iš internetinių žinučių, tai mes ne padrasinimus siunčiame savo vedantiems, o pyktį, neapykantą, pasipiktinimą, kuris gimsta iš žmonių jaučiamo bejėgiškumo, beviltiš-

kumo, nepasitikėjimo, pykčio. Ir, atrodo, kad žmonių „gagenimas“ valdžios vyrų ausų nepasiekia. O juk tai taip būtina sėkmingam skrydžiui!

O ar mes pasirūpiname savo tautiečiais ištikus juos nelaimei? Deja, ir į šį klausimą aš galiu atsakyti tik neigiamai. Seime šypsosi Seimo nariai: kas ketvirtas Seimo narys yra milijonierius. Prieš kažkiek laiko jie bandė pasirūpinti savo rentomis, bet nepavykus visos pastangos dedamos atlyginimams padidinti. Tuo tarpu trečdalis Lietuvos žmonių išvyko svetur duonos ieškoti. Deja, užuot galvotų, ką daryti, kad žmonės europietiškus atlyginimus gautų Lietuvoje ir jiems nereikėtų niekur išvažiuoti, rezgamos visokios intrigos, kaip tuos išvykėlius ir jų vaikus nubaut. Sugolvota – atimant pilietybę!

Vėl skaičiau laikraštį, kad kažkas sudarė pasaulio verslo vadovų atlyginimų lentelę. Tarp pirmųjų vietų užimančių buvo Lietuvos verslo vadovai. Panašiai ir mes, eiliniai žmogeliai, rūpinamės savo artimu. Panevėžiečiams buvo surengtas egzaminas. Šalia kelio buvo padėtas sulankstytas dviratis, papilta pomidorų košės ir paguldytas vaikas-aktorius, kuris vaidino avarijos auką. Atsirado žmonių, kurie sustojo ir norėjo padėti, bet tai buvo vienetai. Dauguma pasirinko „nepastebėti ir nesikišti“. O tarp žąsų nėra nesvarbių, nereikalingų, nevertų dėmesio. Jos nepalieka likimo valiai nė vienos savosios.

Ar tikrai jau taip viskas blogai, kaip aš čia nupasakojau? Tikiuosi, kad ne! Štai Lietuvos Prezidentas, atvykęs į New York, kalbėjo apie labai puikų, darbštų, pasiaukojantį Lietuvos jaunimą, kuris per keletą metų padarė didžiulę pažangą. Kviečiu visus, neabejingus žmones, pasimokyti iš žąsų. Labiau pasitikėdami vieni kitais, pasiskirstydami tarpusavyje svarbius darbus, neatsisakydami dalyvauti politikoje, padėdami vieni kitiems, neskriausdami šalia esančių mes galime daug greičiau ir lengviau pasiekti savo tikslą – sukurti Lietuvoje sąlygas, kad visiems būtų gera gyventi.

Žąsys kažkodėl supranta, kad jeigu jos visos sutars ir skris tam tikroje rikiuotėje, jų darbas palengvės 71 proc. ir jų tikslas bus pasiektas greičiau ir lengviau.

Jonas Kronkaitis: Dešimt metų Lietuvoje

Jonas Kronkaitis (viduryje) su ministrais Jonu Linkeviciumi (k) ir Antanu Valioniu.

Pateikiame Bernardinai.lt pokalbį su generolu **Jonu Kronkaičiu**. Šį pokalbį paskatino generolo atsistatydinimas iš premjero sudarytos komisijos Vytauto Pociūno žūties aplinkybėms tirti. Generolą kalbina **Andrius Navickas**.

— Nors daugiau noriu klausinėti apie Jūsų veiklą Lietuvoje, tačiau, skaitant Jūsų biografiją, kilo keli klausimai, kuriuos ir noriu užduoti. JAV daug metų dirbote kariuomenėje, ginklų modernizavimo srityje, vadovavote milžiniškam ginklų arsenalui. Ar tai, kad esate imigrantas, niekada nekėlė problemų Jūsų darbavimams JAV?

— Bent man pačiam atrodo, jog ne. Tiesa, kartkartėmis buvau kviečiamas ir klausinėjamas, kodėl mano mama atsisako priimti JAV pilietybę. Ji tiek vertino Lietuvos pilietybę, kad, nepaisydama visų siūlymų ir kylančių nepatogumų, nuosekliai atsakinėjo priimti bet kurią kitą. Ji taip ir mirė kaip Lietuvos pilietė. Aš paaiškindavau, ir kiek suprantu, paaiškinimai tenkindavo. Niekada nejučiau, kad į mane būtų žvelgiama kaip į nepatikimą, nes esu atvykęs iš Lietuvos. Beje, JAV kariuomenėje aktyviai reikėsi ir daugiau lietuvių. Nebuvau vienintelis.

— JAV turėjote gerą darbą, savo namą, vaikų ir anūkų. Kitaip sakant, buvote tvirtai įaugęs į šią valstybę, jos vertinamas, nepaisydamas to, pasiryžote viską mesti ir važiuoti dirbti į Lietuvą. Kodėl? Ar dabar nesigailate?

— Tikrai nesigailiu. Visada žinojau, kad Lietuva yra mano Tėvynė, kad esu lietuvis. Sąžiningai dirbau JAV kariuomenėje, tačiau visą laiką rūpėjo Lietuvos reikalai. Kai išėjau į atsargą JAV ir dirbau jau civilinį darbą, aktyviai dalyvavau Baltijos instituto veikloje. Jį įkūrėme kartu su latviais, estais, daugiausia irgi buvusiais karininkais. Pagrindinis tikslas – atstovauti Lietuvos interesams, informuoti JAV valstybės institucijas apie įvykius Baltijos valstybėse, raginti paremti baltus.

Problema buvo didelė – nors JAV per visą sovietmetį nuosekliai laikėsi sovietų okupacijos nepripažinimo politikos, tačiau buvo nelengva įtikinti JAV politikus, jog reikia tvirtiau paremti Baltijos valstybes šiandien. Jos daugumai JAV politikų atrodė nedidelės, nereikšmingos, esą neverta dėl jų bloginti santykius su Sovietų Sąjunga.

Vėliau, kai situacija kiek pasikeitė, kai JAV aktyviau pradėjo bendradarbiauti su Baltijos valstybėmis, buvome savotiški tarpininkai, infor-

macijos teikėjai. Kartu pradėjome daugiau bendrauti su Baltijos valstybių valdžia. Ilgainiui dauguma Baltijos instituto aktyvistų išvyko į savo Tėvynę dirbuoti. Aš asmeniškai kalbėjau apie galimybę pervaziuoti į Lietuvą su Laima Andrikiene, su Vytautu Landsbergiu, o konkretų kvietimą atvykti ir talkinti Krašto apsaugos ministerijoje gavau iš Česlovo Stankevičiaus. Pasitarėme su žmona, jog turime vykti. Tad palikome savo darbus, namus ir atvažiavome čia. Tai buvo 1997 metais.

Nebuvau naivus, supratau, kad bus įvairių sunkumų, bus priešiško, teks įveikti stereotipus. Bus skančių – ko tie atvykėliai mus moko? Bus ir tokių, kuriems Vakarų kryptis kelia siaubą, kurie ilgisi sovietmečio laikų.

— Turite labai daug patirties ginkluotės modernizavimo srityje. Įdomu, ar Lietuvos kariuomenės ginkluotė pakankamai moderni?

— Mes turime nepaprastai modernų prieštankinį ginklą. Jis atitinka pačius aukščiausius standartus. Taip pat turime Stingerį, kuris, mano galva, taip pat labai svarbus kariuomenėje. Esame įsigiję ir kitos modernios ginkluotės. Galbūt mūsų ginkluotė nėra pati moderniausia, palyginti su JAV ar kitomis galingiausiomis kariuomenėmis, tačiau ji tikrai pakankamai gero lygio. Kitas dalykas – kariuomenės esmė nėra ginkluotė, bet žmonės. Ginklus galima greitai ir lengvai nusipirkti, iškilus būtinybei, bet paruošti brigados ar bataliono vadą reikia kelių dešimtųjų metų.

Žmogiškieji resursai, mano įsitikinimu, daug svarbiau nei technika. Būtent todėl man labai skaudu ir neramu stebėti, kaip kai kurios žiniasklaidos priemonės juodina generolą Arvydą Pocių dėl jo liudijimų vieni iš Seimo komisijų. Puikiai pažįstu šį generolą kaip labai stiprią ir gilią asmenybę. Taip pat esu įsitikinęs, jog tai bene geriausia parengimą įgijęs Lietuvos karininkas, kuris buvo parengtas išskirtinai Vakaruose.

Aišku, turime ir daugiau puikių specialistų, tačiau labai svarbu, kad valstybė brangintų kiekvieną jai tarnaujantį žmogų.

— Žurnalistas Gintaras Višockas, daug dėmesio skiriantis nacionalinio saugumo, kariuomenės tematikai, viename iš tekstų teigia: „Jonas Kronkaičio nuopelnai Lietuvos ginkluotoms pajėgoms – neabejotini. Ypač sveikintinas jo rūpinimasis eilinio kario buitimi ir gerove. Kad Lietuvos kariuomenėje išvyravo žmoniški tarpusavio san-

tykiai, kad išgyvendinta vadina moji 'diedovščina', kad seržantai nesityčioja iš būtinios tarnybos kareivių, o leitenantai – iš seržantų, – tai ir atsargos generolo majoro J. Kronkaičio nuopelnas...”

— Sudėtinga vertinti patį save. Žinau, kad tikrai daug stengiausi, suprantu, jog būta ir klaidų, ištirpo ne viena iliuzija, nes, žvelgiant iš šalies, lietuvių idealizmas atrodė stipresnis. Buvau įsitikinęs, kad labai svarbu Lietuvos kariuomenėje atsikratyti prastų sovietmečio įpročių. Bandžiau įdiegti tai, ką gero mačiau JAV. Bandžiau būti bendraujantis kariuomenės vadas, kuriam rūpi kiekvienas kariuomenės narys. Beje, už šį rūpestį tikrai ne vien buvau giriamas.

Taip pat galiu pasakyti, jog tikras Lietuvos kariuomenės modernizavimas, gaivinimas vyko tik nuo 1997-ųjų iki 2001 metų. Kai atgal grįžo socialdemokratai, pasibaigė nuoseklios permainos. Turėjau daug konfliktų su ministru, net Prezidentas bandė tarpininkauti. Išdėsčiau, kad kariuomenė yra politizuojama, jog karjeros laiptais kyla ne tie, kurie profesionaliausi. Toli gražu ne visada buvau išgirstas. Man labai didelį nerimą kėlė bandymas kontroliuoti kariuomenę per „savus“, kai kurių veikėjų pastangos drumsti vandenį ir palaikyti savo politinį požiūrį turinčius žmones.

— Praėjo lygiai 10 metų, kai esate Lietuvoje. Kaip vertinate politinius procesus per šį laikotarpį, kokias tendencijas išvylgate?

— Turiu prisipažinti, kad turėjau vilties, jog per kokius ketverius

energetinę priklausomybę nuo Rusijos. Kitas dalykas – didžiulis žmonių nusivylimas, kuris, kaip man atrodo, yra dirbtinai skatinamas.

— 2004 metų liepos 1 dieną pasitraukėte iš Lietuvos kariuomenės vado pareigų ir likote gyventi Lietuvoje. Negalio patikėti, kad nuo to laiko nebuvote kviečiamas savo patirtį perteikti Karo akademijoje? Negi Lietuvos valdžiai nereikia tokio konsultanto kariuomenės klausimais?

— Dėstyti nebuvau kviečiamas. Konsultacijos taip pat apsiribojo keeliais neformaliais pokalbiais. Suprantu, jog daug kam esu nepatogus, ir jie svajoja, kad geriau išvyktų. Pirmiausia, niekada neslėpiau savo dešiniųjų požiūrų ir griežtai provakarietiškos orientacijos. Taip pat nenoriu viena galvoti, o kita sakyti. Kairuoliškai valdžiai, regis, tai nėra priimtina. Kitas dalykas – ar pagal politines pažiūras turėtų būti atrinkinėjami dėstytojai Karo akademijoje? Mano galva, ne, bet galbūt kitiems atrodo kitaip.

— Praėjusios savaitės pabaigoje paskelbėte, jog atsistatydinate iš Gedimino Kirkilo sudarytos komisijos Vytauto Pociūno žūties aplinkybėms tirti. Negalima vadinti šio sprendimo netikėtu, tačiau vis dėlto – kodėl būtent dabar pasitraukiate?

— Į komisiją sutikau įeiti po nemažų dvejonų. Viena vertus, Pociūno žūtis ir jos tyrimas, mano galva, yra didžiulis skandalas. Jei valstybė nebando padaryti visko, kad būtų iširta, kas kaltas dėl pareigūno, kuris tarnavo valstybei pavojingose pareigose, žūties – tai atsklei-

Lietuvos kariūnus ruošiančiai Karo akademijai J. Kronkaičio paslaugų neprireikė.

metus situacija Lietuvoje normalizuosis, atsikratysime sovietmečio problemų. Kai baigiau kariuomenės vado kadenciją, svarsčiau, ar grįžti į JAV, kur liko mano namas, vaikai, anūkai, ar likti Lietuvoje. Jaučiau, jog dar galiu būti naudingas savo Tėvynei, todėl likau, pasinėriau į visuomeninę veiklą. Taip, Lietuva įstojo į NATO, ir mes galime būti santykinai ramūs dėl išorinio saugumo. Netikiu, jog dabartinė Rusijos kariuomenė, kad ir ką kalbėtų Rusijos politikai, yra pajėgi mesti iššūkį Vakarams. Tačiau Rusija turi kitų svertų. Ji veikia per ekonomiką. Šiandien vidinės grėsmės didesnės nei išorinės. Matome, kad bandoma kontroliuoti procesus Lietuvoje, išnaudojant mūsų

džia apgailėtiną valstybės požiūrį į visus piliečius. Man susidarė įspūdis, kad Generalinė prokuratūra labai vangiai, nenoriai tyrė žūties aplinkybes, VSD vadovybė savo ruožtu ne tik nebando ieškoti tiesos, bet stengėsi įvairiais būdais apšmeižti savo bendradarbius. Tam talkino kai kurios žiniasklaidos priemonės.

Piliečių santalka, kuriai priklausau ir šiuo metu vadovauju, daro viską, ką gali, kad Pociūno tyrimas nebūtų numarintas. Matydami Generalinės prokuratūros spyriojimąsi ir keistą norą, kad paaiškėtų, jog Pociūnas nebuvo nužudytas, mes svarstėme ir visuomeninės komisijos šiuo klausimu sudarymo galimybę.

Nukelta į 7 psl.

Atkelta iš 6 psl.

Spėju, kad tokios kalbos pasiekė ir G. Kirkilą, kuris nusprendė „užbėgti už akių“ ir inicijuoti komisiją, kurią pabrėžtinai pavadino „visuomenine“. Kadangi mačiau, jog į komisiją kviečiami ir tikrai garbingi, nors ir labai užsiėmę žmonės, nenorėdamas konfrontacijos, sutikau įsitraukti į komisiją. Deja, jau greitai teko nusivilti. Jau pirmame posėdyje mačiau tarp narių tikslą siekti entuziazmo.

Paskui komisijos nariai buvo raginti siūlyti klausimus, kuriuos turėtų tirti komisija. Pateikiau net aštuonis ir esu įsitikinęs, jog visi jie jau dabar galėjo būti nagrinėjami, o ne paprasčiausiai tempiamas laikas. Galutinai įsitikinau, kad komisija yra sudaryta ne tiesiai išsiaiškinti, bet visuomenės įtampai nuslopinti, laukiant, kol žmonės pamirš Pociūną. Man tai nepriimtina, todėl parašiau laišką G. Kirkilui, pasitraukiu iš šios komisijos.

Tai jokių būdu nereiškia, kad Piliečių santalka nebesidomės Pociūno žūties aplinkybių tyrimu. Priešingai, atsikratę iliuzijų dėl komisijos, domėsimės dar atkakliau.

— Pasiūlymuose komisijai akcentuojate, kad būtina gauti aiškius atsakymus, kodėl prezidentūra užėmė būtent tokią poziciją, vykstant parlamentiniam tyrimui...

— Mano galva, turime visi kartu ieškoti atsakymo į klausimą, kodėl valstybinės institucijos ne bendradarbiauja, bet konfrontavo. Kaip išvengti panašių dalykų ateityje? Manau, kad ne tik man liko neaiškūs kai kurie prezidento ar jo aplinkos sprendimai. Susidarė įspūdis, kad Valdas Adamkus yra klaidinamas savo aplinkos, negauna visos informacijos, bet tik selektyvius fragmentus. Taip atrodo iš spaudoje pasirodžiusių prezidento pasisakymų.

— Kai bandėte suaktyvinti komisijos veiklą, atsako visgi sulaukėte – ta pati žurnalistė, kuri net naktimis uoliai bendravo su VSD vadovu Arvydu Pociumi, dabar trimituoja apie Jūsų nuomos klausimą.

— Tikrai susidaro įspūdis, kad nuspręsta mane „pamokyti“. Tame namelyje Turniškėse gyvenau nuo tada, kai tapau kariuomenės vadu, o nuo 2004 metų, kai baigiausi eiti kariuomenės vado pareigas, turėjau pasirinkimą, ar grįžti į JAV, kur turime namą, ar likti Lietuvoje. Pasiteiravau, ar planuojama tą namą, kuriame gyvenau, išnuomoti kam nors, gavau atsakymą, kad ne. Paklausiau, ar galiu čia likti, – gavau sutikimą. Pradžioje tai buvo Lino Linkevičiaus sutikimas, vėliau, kai ministru tapo G. Kirkilas – jo. Niekam tai nebuvo paslaptis, niekas to neslėpė.

Beje, esu klausęs, kodėl būtent tokia nuoma, ar ji ne per maža? Man parodė mažą nuomą pagrindžiančius skaičius. Sakė, jog tai yra pagal Vyriausybės nustatytą tvarką, man parodė apskaičiavimo metodiką. Ten trys tokie Alytaus nameliai. Viename gyvena dabartinis kariuomenės vadas Tutkus, kitame – aš, trečias – dabar tuščias. Likau gyventi tame namelyje su sąlyga, kad išsikraustysiu, kai Krašto apsaugos ministerijai jo prireiks, ir šios vasaros pabaigoje gavau pranešimą, jog turiu išsikraustyti. Pradėjau dėti daiktus ir prasidėjo puolimas. Kažkam labai nepatinka, jog keliu nepatogius klausimus, labai norėtusi, kad visam laikui išvyčiau JAV.

Beje, ministras Olekas minėjo, kad tas namelis, iš kurio išsikraus-

tau, gali būti nugriautas.

— Grįžtant prie Jūsų veiklos Piliečių santalkoje. Labiausiai domėjotės Lietuvos teismų veikla, ar ne?

— Teismų sistema yra demokratinės valstybės pagrindas. Labai svarbu, kad žmonės pasitikėtų teismais, kad žinotų, jog laikomasi taisyklių, pagal kurias turime gyventi. Šiandien, kaip matome, pasitikėjimas teismais visiškai smuko. Toks vertinimas, deja, daugumoje atvejų suprantamas. Piliečių santalka yra gavusi ir vis gauna teismų sprendimų, kurie akivaizdžiai nelogiški. Visame demokratiname pasaulyje įprasta – įstatymai turi būti logiški, ir juos turi suprasti kiekvienas žmogus. Lygiai tas pat, kalbant apie teismo nutartis. Esu įsitikinęs, kad teisėjai privalo sugebėti pakomentuoti, išaiškinti, kodėl iš tam tikrų faktų padaryta būtent tokia išvada. Kiekvienoje demokratinėje valstybėje tai niekam nekelia abejonių. Deja, Lietuvoje, kai apie tai kalbame, susiduriame su nuostaba ar net pykčiu. Teisėjai nepatenkinti, kad kišamasi į jų darbą, kalba apie autonomiją. Kartais susidaro įspūdis, jog kai kurie teisinės sistemos dalyviai mano, kad teisinė sistema yra pirminė visuomenės atžvilgiu, neįsisąmonina, jog teismai yra įrankis visuomenės problemoms spręsti, tvarkai palaikyti ir natūralu, kai visuomenė klausia: ar iš tiesų teismai veikia taip, kaip turėtų?

Kai kurie teisininkai Lietuvoje net pareiškia, jog piliečiai neturi teisės net svarstyti Konstitucinio Teismo darbo. Senesnes demokratines tradicijas turinčioje valstybėje tokių dalykų niekas nebedrįstų sakyti. Ten visiems aišku, kad piliečiai yra valstybės pamatas. Esu įsitikinęs, jog pirmas žingsnis į teisinės sistemos degradavimą – tai bandymas užsiskleisti savyje, vartojant tik saviems suprantamą kalbą ir nebandant aiškinti savo veiksmų.

Teko dalyvauti Teisėjų tarybos posėdžiuose ir buvo aiškiai matyti, kaip sunku Lietuvos teisėjams priprasti prie to, kad jie atskaitingi piliečiams. Deja, įsitikinau ir tuo, jog Lietuvoje teisėjų skyrimo tvarką būtina kuo greičiau keisti. Dabar Atrankos komisija reitinguoja žmones, tada Prezidento patarėjai pasirenka, ką jie nori, nebūtinai tuos žmones, kurie reitinge aukščiau, ir Teisėjų tarybos prašo pritarti. Kokią prasmę tada turi Atrankos komisija? Be to, akivaizdu, jog ir Teisėjų taryba ne tiek pataria prezidentui, kiek pritaria jo patarėjų pageidavimams.

Kitas dalykas – problema yra ne vien teismai, bet ir galiojantys įstatymai. Pavyzdžiui, Skuodo tragedija. Girdime, kad vairuotojui, kuris, kaip įtariama, būdamas neblaivus, nužudė tris vaikus, gresia 8 metų laisvės atėmimas. Beveik tiek pat, kiek žmogui, kuris nieko nenužudė, bet padarė kur kas menkesnį nusikaltimą. Bent jau JAV už tokią žmogžudystę grėstų nuo 20 metų kalėjimo iki gyvos galvos. Žinau, kad policija jau seniai yra pateikusi specifinę spragą pataisyti, bet užkliuvo Seime.

Aišku, didžiulė problema ir tai, kad turime neblogus įstatymus, kurie tačiau netaikomi, kai tenka bausti nomenklatūros atstovus. Jie sugeba išsisukti iš visų situacijų. Tikrai nematau, kad įstatymai lygiai galiotų kiekvienam. Deja, net Seimas neseniai numojo ranka ir įteisino nepotizmą.

— Žinau, kad jau greitai išvyksite į JAV aplankyti šeimos.

Jonas Kronkaitis nežada visam laikui palikti Lietuvos.

Taip pat teko girdėti gandų, jog Jonas Kronkaitis nebegrįš Lietuvon, jog jam pabodo kovoti su „vėjo malūnais“?

— Na, iš tiesų lapkričio pabaigoje planuoju išvykti į JAV. Ten laukia vaikai, anūkai. Pagaliau ten turiu savo namus, kurių reikalais taip pat reikia pasirūpinti. Kasmet stengiuosi su vaikais praleisti kuo daugiau laiko. Tačiau turiu nuvilti tuos, kurie labai norėtų, kad Kronkaitis nesipainiotų Lietuvoje. Planuoju pavasarį sugrįžti į Lietuvą. Dar tiksliai nežinau datos, bet tikrai sugrįšiu.

— Ačiū už pokalbį.

Jono Kronkaitio biografijos faktai

Jonas Kronkaitis gimė 1935 m. vasario 1 d. Lietuvoje, Širvintose. 1944-aisiais šeima, priversta pasitraukti iš Lietuvos, apsigyveno Vokietijoje, o 1949 m. persikėlė į JAV.

1959 m. Jonas Kronkaitis baigė Connecticut universitetą ir įgijo pramonės vadybos bakalauro, kartu ir reguliariosios kariuomenės leitenanto laipsnį. Baigęs Pėstininkų vadų kursus ir partizaninio karo įgūdžių kursus, jis buvo paskirtas į Vokietiją šarvuočių pėstininkų bataliono būrio vadu, iš ten perkeltas į Antrąjį kavalerijos pulką ir jame tarnavo iki 1963 m., kai buvo paskirtas Ginklų skyriaus direktoriaus pavaduotoju į Lengvųjų ginklų įmonę, kurioje bandomi, tobulinami įvairūs ginklai. 1964-1965 m. dirbo sraigtasparnių

apginklavimo projekto vadovu. 1965 m. pasiūstas vieneriems metams į Vietnamą Amerikos armijos Vietname štabą. Sugrįžo į Vietnamą 1970-aisiais dar vieneriems metams ir tarnavo Pirmoje kavalerijos divizijoje iki 1971-ųjų.

Grįžęs į JAV buvo paskirtas inspektoriumi į JAV Armijos inspektoriaus generolo štabą. Po to buvo paskirtas bataliono vadu Pirmojoje tankų divizijoje, vėliau Divizijos Logistikos skyriaus (G-4) viršininku. 1978 m., baigęs JAV Armijos karo kolegiją, dirbo komendantu valstybinėje plataus asortimento ginklų įmonėje Rock Island Arsenal. Beje, tai didžiausia valstybinė veikianti ginklų gamykla JAV.

1981 m., baigęs Gynybos sistemų valdymo kolegiją, paskirtas valdomų sviedinių ir artilerinio ginklo sistemų kūrimo jungtinio (sausumos kariuomenės ir laivyno) projekto vadovu ir dirbo juo iki 1985 m., kol perejo į rezervą. JAV Jonas Kronkaitis apdovanotas Legion of Merit medaliu ir 14 kitų.

1991 metais tapo vienu iš Baltijos instituto steigėjų bei buvo išrinktas instituto tarybos pirmininku. 1997-aisiais Lietuvos krašto apsaugos ministro Česlovo Stankevičiaus kvietimu parvyko į Lietuvą ir iki 1999-ųjų ėjo krašto apsaugos viceministro pareigas. Nuo 1999 m. liepos 1 d. iki 2004 m. birželio 30 d. – Lietuvos kariuomenės vadas. Pasinėrė į pilietinę veiklą. Priklauso Tėvynės sąjungai.

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.	Air Freight Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
Auto Export Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.	Trucking Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.
Small Packages Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.	

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
 Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Chirurgai**MARIUS KATILIUS, M.D.
CHIRURGAS**

Trūkio, tulžies pūslės, krūtys, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija.
300 Barney Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330;
lietuviškai 815-744-8230
www.centerforsurgeryandbreasthealth.com

GEDAS M. GRINIS, MD

Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
(262) 948-6990

**Chiropraktika ir
manualinė terapija**

Amber Health Center Telefonas (708)-239-0909

- Manualinė terapija
- Chiropraktika
- Bioenergetinė kompiuterizuota įranga
- Kraujo tyrimai
- Homeopatija ir papildai

Dr. Vilija R. Kerelytė

Chiropraktikos gydytoja
6420 West 127th Street, Palos Heights, IL 60463

**Dr. Vida I. Puodžiūnienė
Healthy Connection
Chiropractic & Rehab Clinic**

Manualinė ir fizinė terapija, sporto traumų specialistė, nugaros, kaklo ir sąnarių gydymas, galvos skausmai ir migrenos, artritas, dietos ir vitaminų patarimai.

16547 W. 159 Street
Lockport, IL 60441
Tel. 815-834-9075/9076
Kalbame lietuviškai

**Ausų, nosies, gerklės
ligos**

**VYTENIS GRYBAUSKAS, M. D.
SUSAN T. LYON, M.D.**
Ausų, Nosies, Gerklės ligos
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

**Širdies ir kraujagyslių
ligos**

Cardiac Diagnosis, LTD.
4901 W. 79th St.
Burbank, IL 60459

Tel. 708-424-2024

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir kraujagyslių ligos
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60652

Kab. tel. 773-471-3300

Ginekologija**RAMONA C. MARSH, MD SC**

Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515

630-852-9400

Valandos pagal susitarimą

**Dr. VILIUS MIKAITIS
Dr. ANDRIUS KUDIRKA
Dr. JUSTYNA STENGEL**

Šeimos daktarai ir chirurgai
10811 W. 143rd St. Orland Park, IL 60467

Priklauso Palos Community Hospital
Silver Cross Hospital, Christ Hospital

Tel. 708-460-2500

Valandos pagal susitarimą

Dr. PETRAS V. KISIELIUS

Inkstų, pūslės, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

Stuburo ir skausmo ligos**JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
VIK DUGAR, MD**

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
suželdimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822

McHenry: 815-363-9595

Elk Grove: 847-718-1212

www.illinoispain.com

Akių ligos**LINAS SIDRYS, M.D.**

Akių ligos / Chirurgija/Akiniai

9830 S. Ridgeland Ave.

Chicago Ridge

Tel. (708) 636-6622

Holy Cross Hospital, #4105

Tel. (773) 884-7960

Dr. ELIGIJUS LELIS

Akių ligos ir chirurgija

1192 Walter St, Lemont, IL 60439

1051 Essington Rd. #200

Joliet, IL 60435

Tel. 815-723-1854

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue

Joliet, IL 60435

Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos**Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS**

VIDAUS LIGOS

Priimami MEDICARE pacientai

5540 S. Pulaski Road,

Tel. 773-585-2802

Valandos pagal susitarimą kasdien,

išskyrus sekmadienį

SURENDER LAL, M.D.

Specialybė - vidaus ligos

7722 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60652

Tel. 773-434-2123

Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai

6918 W. Archer Ave. St. 5 Ir 6

Chicago, IL 60638

Tel. 773-229-9965

Valandos pagal susitarimą

**Čia vieta Jūsų
skelbimui!**

JAV LB KV Socialinių reikalų taryba

2711 West 71 Street,

Chicago, IL 60629

Tel. 773-476-2655; fax. 773-436-6906

**ARTĖJANT ŽIEMOS
ŠALČIAMS**

Jei gyvenate ten, kur visuomet šilta, šis straipsnis vargu ar bus jums naudingas. Kita vertus, visiems, kuriems žiemos sezonas, grasinantis pūgomis ir itin šaltu oru, gerai pažįstamas, nereikia vardinti visų nepatogumų, kuriuos jis sukelia, pradedant nepravažiuojamais keliais, baigiant milžiniškomis sąskaitomis už būsto apšildymą.

Pagyvenusiems žmonėms žiema kelia itin daug rūpesčių, kadangi jiems gresia didesni pavojai sušalti (patirti vadinamąją hipotermijos būseną, kai po ilgo buvimo šaltyje kūno temperatūra nukrinta iki pavojingo sveikatai ir gyvybei lygio), patirti sunkią traumą nugriuvus ant slidžios šaligatvio dangos, susižeisti kasant sniegą ar patekti į autoavariją. Todėl tiek jie patys, tiek jais besirūpinantys giminačiai turėtų atkreipti dėmesį į keletą dalykų, kurių reikėtų itin saugotis:

• **Hipotermija** gresia garbaus amžiaus žmonėms dažniau, nei jaunesniems, nes žmogaus kūnas su amžiumi ima gaminti mažiau šilumos bei pamažu praranda galimybę tinkamai just šaltį. Todėl per šalčius ilgą laiką būnant lauke, iškyla pavojus greičiau sušalti. Tad žiemos metu pirmiausia reikėtų pasirūpinti šilta apranga – keli sluoksniai plonesnių drabužių, beje, apsaugo kūną kur kas geriau nei užsivilkta vienas storesnis rūbas. Stengtis per ilgai neužsibūti lauke, jei labai šalta, neperšlapti drabužių (šlapią aprangą skatina kūną greitai atvėsti).

Pagrindiniai hipotermijos požymiai – viso kūno drebulys, pilkšva odos spalva, mieguistumas, silpnumas. Žmogus sunkiai vaikšto, sulėtėja jo širdies ritmas bei kvėpavimas. Pastebėjus šiuos požymius, būtina nedelsiant ieškoti hipotermijos ištiktajam profesionalios medicininės pagalbos.

• Žiemos metu taip pat pavojingi ir įvairūs nušalimai. Tarkime, galūnių smarkus nušalimas gali baigtis jų pašalinimu (amputacija). Žmonėms, sergantiems širdies ir kraujagyslių sistemos ligomis, nušalimų pavojus yra itin didelis, todėl ir vėl svarbu saugotis – šiltai rengtis ir pastebėjus, kad šaltis smarkiai „graižsto“ nosį, ausis, skruostus ar kitas nepri dengtas kūno dalis, skubėti pasislėpti šiltoje patalpoje.

• **Traumos ir nukritimai**, kai gatvės ir šaligatviai virsta čiuožyklomis, gresia visiems. Tačiau pagyvenusių žmonių kaulai yra trapesni,

judesiai dažnai ne tokie vikrūs. Todėl, jei įmanoma, jiems viduržiemėje reikėtų riboti keliones pėsčiomis, vengti slidžių kelių, pasirūpinti, kad būtų kruopščiai nuvalyti šaligatviai ir laipteliai prie namų. Saugiau pasijusti padėtų ir avalynė su rantuotais, neslidžiais padais bei specialūs neleidžiantys paslysti priedai, parduodami medicinos prekių parduotuvėse ir tvirtinami prie vaikščiojimo lazdelių.

• **Sniego valymas** žiemą, deja, yra ne tik nemalonas papildomas darbas prie įprastų buitinių rūpesčių – jis gali būti ir pavojingas! Pagyvenę žmonės, ypač sergantieji stuburo, širdies ligomis ar osteoporozė (kaulų retėjimas), neturėtų pervertinti savo jėgų dirbdami šį darbą, nes jie rizikuoja gauti traumas bei patirti ligų komplikacijas. Jei gydytojai draudžia jums patiems žiemą kasti sniegą ar dirbti kitokią fizinę darbą lauke, geriausia, ką galite padaryti, paklausti jų ir paieškoti, kas nuderbtų šį darbą už jus.

• Prasidėjus šildymo sezonui, visuomet padidėja **gaisrų ir apsinuodijimų** anglies monoksidu pavojus. Todėl, kol dar smarkiai neatšalo, pasitikrinkite, ar jūsų namuose tinkamai veikia priešgaisrinė įranga, dūmų ir nuodingų medžiagų detektoriai. Prasidėjus šalčiams, būtina atsargiai elgtis su šildymo prietaisais ir jokių būdu nenaudoti būstui šildyti tam nepritaikytų įrengimų (anglių bei dujų krosnelių ir pan.).

• Kaip būtų liūdna, statistiniai duomenys teigia, jog 65-erių metų ir vyresni žmonės pakliūva į **automobilių avarijas** (santykinau pagal nuvažiuojamų mylių skaičių) kur kas dažniau, nei visų kitų amžiaus grupių vairuotojai. Žiemos metu dėl prastų oro sąlygų avarių itin padaugėja, todėl būtina atsargiai elgtis už vairo ir iš anksto pasirūpinti tinkama automobilio technine būkle. Reikėtų stengtis neplanuoti ilgų kelionių automobiliu, ypač tuomet, kai oro prognozės įspėja apie pavojingą oro sąlygas. Jei įmanoma, vengti kelių, kuriuose didžiausia slidžios dangos tikimybė (pvz., tiltų). Priklausomai nuo to, kur gyvenate, gali būti pravartu įsigyti specialias grandines automobilio padangoms. Svarbiausia, visuomet rinkitės saugų greitį ir laikykitės eismo taisyklių.

Pagal American Geriatrics Society ir žiniasklaidos informaciją parengė
Vaida Maleckaitė

Kokių temų pasigendate ar norėtumėte ateityje matyti „Socialinių reikalų tarybos“ skiltyje, rašykite „Draugo“ redakcijai adresu: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629 arba el. paštu: redakcija@draugas.org

JAV LB SOCIALINIŲ REIKALŲ TARYBOS

PAGUODOS TELEFONAS 1-866-438-7400

Skambinkite nemokamai kiekvieną ketvirtadienį, nuo 6 val. v. iki 9 val. v.

JAV LB Socialinių reikalų tarybos raštinė Čikagoje yra BIA (Bureau of Immigration Appeals) akredituota įstaiga, kurioje galite gauti jums reikalingas imigracinių prašymų formas. Taip pat atliekame dokumentų vertimus bei tvirtiname notariškai. **Raštinės darbo laikas:** nuo pirmadienio iki ketvirtadienio, nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Tel.: (773)-476-2655.

Anapilio sodybos vaikų ir jaunimo choro „GINTARĖLIAI“,

vadovaujamo muz. Deimantės Grigutienės

Kompaktinė plokštelė (CD)

„Kalėdinės giesmės“

Tai puiki kalėdinė dovana
savo artimiesiems ir
bičiuliams

Ją galima įsigyti:
„Drauge“, krautuvėlėje
„Lietuvėlė“ Čikagoje arba
tel. 905-848-9628, Toronto.

KALĖDINĖS GIESMĖS
Toronto 2006

Kryžiažodžio Draugas Nr. 026 atsakymai

Vertikaliai:

1. Danguje. 2. Kasandra. 3. Baltai. 4. Plėkai. 5. Karpovas. 6. Estrada.
8. Amonalas. 12. Iskarijotas. 13. Savikritika. 16. Dušanbė. 17. Okarina. 18.
Mazurka. 19. Trombas. 23. Embargas. 24. Iliuzija. 25. Antraštė. 27. Miražas.
29. Trintis. 30. Jiesia. 31. Agrarė.

Horizontaliai:

7. Markata. 9. Liaupsė. 10. Liemenė. 11. Kurantai. 13. Sarongas. 14. Is-
panai. 15. Nedaro. 18. Mantas. 20. Akvamarinas. 21. Papartis. 22. Triukšmo.
24. Informatika. 26. Šmėkla. 28. Anksti. 30. Jamaika. 32. Erkiulis. 33. Agu-
rotis. 34. Skranda. 35. Havajai. 36. Riteris.

Kryžiažodžio atsakymas: **Karinis orkestras.**

„Draugo“ kryžiažodį Nr. 025 teisingai išsprendė
ir atsakymus mums atsiuntė:

Živilė Buivydas, Worth, IL

Vida Bučmienė, Cleveland, OH

Laima Jakelaitienė, Evergreen Park, IL

Ačiū šioms ištikimoms „Draugo“ kryžiažodžių sprendėjoms už atsiųstus
atsakymus. Primename, kad kryžiažodžių atsakymus mums galima siųsti
paštu: „Draugas“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629-5589; el. paštu –
redakcija@draugas.org ir faksu: 773-585-8284. Lauksime!

Seniau buvo taip...

Aukščiausi namai pasaulyje

Naujorke (Amerikoje) pradėta
statyti neapsakomai aukšti namai,
kuriuos vadinama building'ais. Nau-
jorke statoma labai aukšti namai
dėlto, kad ten yra nepaprastai brangu
žemė namams pastatyti.

Dabar statoma vieni namai,
kurie bus aukščiausi visame pasauly-
je. Tie namai bus šimto sieksnių
aukščio ir turės 41 aukštą.

Namai užima mažą plotą ir yra
panašūs į bokštą. Jie yra statomi iš
geležies ir bus paremti devynias-
dešimčia stulpų įmūrėtų žemėje
penkiolika sieksnių gilumo.

Namų apšvietimui reikės 15 tūk-
stančių lempų.

1907 spalio 1 d.

Tūkstantis kačių

Viename Anglijos dienraštyje bu-
vo nesenai patalpinta šitoksai ap-
skelbimas:

— Didelis turtingas dvaras rei-
kalauja tūkstančio kačių, pelėms iš
žiurkėms išgauti. Kas pristatys
sveiką katę nurodytą dieną tarp 2 ir 4
val. po pietų į Ridgalio stotį, tam už
kiekvieną katę bus užmokėta po 20
šilingų (10 rublių).

Paskirtą dieną, jau 10 valandą
ryto vaikai su katėmis pradėjo laušies
prie stoties viršininko. Vaikai klau-
sinėjo, kas čia kates perka.

Viršininkas tai išgirdęs labai
nustebo, nes apie apskelbimą jisai
nieko nežinojo.

Bet apie 11 valandą dar labiau
nustebo, kuomet išvisur žmonės
pradėjo vesti į stotį į stotį kates. Ligi
antros valandos privešta apie 300
kačių, o lig 4 valandos kačių buvo at-
vešta apie 700. Kačių pardavėjai darė
triukšmą ir reikalavo už kiekvieną
katę užmokėti po 10 rublių.

Kuomet paaiškėjo, kad tasai
apskelbimas buvo paleistas tikrai
juokais ir kačių niekas nė neketino
pirkti, visos katės buvo paliestos iš
maišų. Išsigandusios katės išdaužė
visus stoties langus ir pridirbo labai
daug juoko žiūrėtojams.

Kaip kartais su apskelbimais
atsitinka...

1907 spalio 8 d.

Šis tekstas yra portalo „Bal-
sas.lt“ projekto „Šimtmečio portalas“
dalis. Jame kasdien publikuojamos
lygiai šimto metų senumo lietuviškos
spaudos aktualijos. Straipsnio kalba
palikta originali – su visais dar ne-
sunormintos lietuvių kalbos riktai.

Dantų gydytojai

Dr. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos pagal susitarimą

Dr. AUŠRINĖ SCHNEIDER DANTŲ GYDYTOJA

Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos pagal susitarimą

Dr. DALIA JODWALIS

Dantų gydytoja

15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

Dr. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C. DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

Dr. LINA POŠKUS

Dantų gydytoja

4635 W. 63 St., Chicago
Tel. 773-735-7730
10 S. 640 S. Kingery Hwy, Willowbrook
Tel. 630-323-5050

Dr. DALIA E. CEPELĖ, D.D.S.

Dantų gydytoja

10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos pagal susitarimą

Dr. RAMUNĖ MACIJASKAS

Dantų gydytoja

9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 708-598-2131
Valandos pagal susitarimą

Dr. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS DANTŲ GYDYTOJA

TRYLIKOS METŲ PATIRTIS

persikėlė į naują kabineta

318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303

www.parkridgesmiles.com

Pilna dantų priežiūra:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“,
balinimas

Odos ligų specialistai

Dermatologijos ligų ir odos vėžio
specialybė, kosmetinė chirurgija,
viso veido atjauninimas

RUTH JÜRATĖ BARSKY, MD

120 Center Mall # 318 Oak Brook, IL 60523
Tel. 630-571-2630

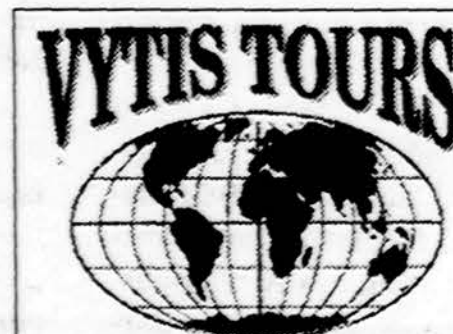
Dr. K. JUCAS

Odos ligų specialistas gydo odos auglius,
žaizdas ir išsiplėtusias kojų venas.
Kosmetinė chirurgija.

3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

VILNIUS 2007

SKRYDŽIAI FINNAIR ir kitomis oro linijomis iš
įvairių JAV miestų. Grupės ir pavieniai keliautojai.
PIGIAUSIOS KAINOS!!!

40-24 235th Street

40-24 235th Street Douglaston, NY 11363

Tel. 718-423-6161 1-800-77-VYTIS

Ruošiamo 2008 m. keliones
į Šiluvos 400 metų jubiliejų.

Dėl informacijos skambinti Ritai Penčylienei

Web site: www.vytistours.com

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Rita Penčyliene tel/fax 708-923-0280

E-mail: pencylar@comcast.net

Bronė Barakauskienė tel. 708-403-5717

Fax 708-403-4414; E-mail: mamabar3@aol.com

A. KARKIENĖ: NEGALIU ĮSIVAIZDUOTI KITOS PROFESIJOS

Rugsėjo 12 d. šeši Humber College of Applied Arts and Technology (Toronto, Kanada) dėstytojai buvo apdovanoti Leadership in Faculty Teaching (LIFT) apdovanojimais, tarp jų ir Čikagoje užaugusi, šiuo metu Toronto gyvenanti ir 25 metus Toronto Humber College of Applied Arts and Technology profesoriaujanti **Aušra Gyltė-Karkienė**. Apie apdovanojimą ir dėstymą aukštojoje mokykloje kalbame su garbingo LIFT apdovanojimo laimėtoja.

— **Kaip Jūs pati pakomentuotumėte neseniai Jums įteiktą apdovanojimą?**

— Šis apdovanojimas man buvo didelė staigmena, nes žinau, kad Ontario valstijos universitetuose ir koledžuose yra labai gerų profesorių, daug geresnių už mane. Iš visų Ontario valstijoje esančių 18 universitetų ir 24 kolegijų Ontario valdžia išrinko 100 iškiliausių profesorių. Atrodo, kad ši Ontario valstijos premija yra pati aukščiausia, kurią valdžios švietimo ministerija teikia šios provincijos profesoriams. Ši premija, kartu su gana stambia pinigine dovana, skatina mane toliau motyvuoti studentus ir tobulinti mano dėstymo metodus.

— **Trumpame įvade apie LIFT Award apdovanojimą sakoma, jog buvotė įvertinta ne tik už atsidavimą savo profesijai, bet ir entuziazmą bei humorą klasėje. Ar Jums patinka dėstyti? Kodėl?**

— Negaliu įsivaizduoti kitos profesijos, kuri man duotų tiek pasitenkinimo, tiek energijos ir tiek ryžto kiekvieną dieną su dideliu noru eiti į darbą. Man labiausia patinka bendravimas su studentais ir ieškojimas būdų, kuo efektyviau pritaikyti pamokas, kad studentai pasiektų savo tikslus. Mano darbas ne tik mokyti studentus, bet ir jaunas pedagogus, kurie nori dėstyti anglų kalbą naujai atvažiavusiems (ESL).

— **LIFT apdovanojimą gavote už anglų kalbos kaip antrosios kalbos dėstymą, ar tai Jūsų pirmoji pasirinkta specialybė ar teko išmėginti ir kažką kito? Ką esate baigusi?**

— Baigiau biologijos mokslus Loyola University Chicago ir keletą metų dirbau University of Chicago. Tačiau šis darbas nebuvo man įdomus. Apsigyvenus Toronto, sugrįžau į postgraduate mokslus anglų kalbos ir literatūros srityse. Apgyniau dar tris universiteto laipsnius ir pasirinkau anglų kalbos kaip antrosios kalbos dėstymo metodologijos specializaciją. Jau 25 metus profesoriauju Toronto Humber College of Applied Arts and Technology, kur studijuoja 18,000 studentų.

— **Kodėl pasirinkote būtent tokia profesiją?**

— Ši sritis — anglų kalbos dėstymas naujai atvažiavusiems, imigrantams — man labai patraukli. Kadangi Kanadoje yra apie 50 proc. gyventojų, kurie save laiko ne kanadiečiais, o priklausančiais kitai kultūrai, tokių nemokančių kalbos yra labai daug. Šie studentai nori kuo greičiau pramokti kalbą, kad galėtų

įstoti į savo pasirinktas programas, baigti mokslus ir įsijungti į Kanados gyvenimą, dirbdami savo pasirinktose profesijose. Mes naudojame įvairius būdus, kuo sklandžiau ir greičiau jų anglų kalbos įgūdžius patobulinti tiek, kad jie, lankydami kursus savo srityse, suprastų pamokas ir sėkmingai atliktų visus reikalavimus, išlaikytų kursus ir gautų diplomus. Mano klasėse sėdi studentai iš viso pasaulio kraštų: Azijos, Pietų Amerikos, Afrikos, Europos, Pakistano, Somalijos ir t.t. Studentai taip pat ateina į klases su įvairiais gabumais ir anglų kalbos patirtimi, todėl reikia pritaikyti programas pagal jų sugebėjimus. Šį rudenį paruošiau anglų kalbos vadovėlį, skirtą anglų kalbą besimokantiems studentams.

— **Kokia yra anglų kalbos kaip antrosios kalbos dėstymo specifika? Kokie iššūkiai, sunkumai ir kokie malonumai?**

— Sunkumų neturiu. Studentai labai atviri, nuoširdūs, gerai mokosi, stropūs ir įdomūs. Jie dalinasi įspūdžiais, pasiekimais ir savo kasdienio gyvenimo sunkumais naujame krašte. Aš pati labai daug iš jų išmokstu, galiu pati įsijungti į jų kraštų kultūrą. Didžiausias malonumas yra jų pagarba mokytojų. Ta pagarba mokslui ir mokytojų yra nuo pat mažens išugdyta jų kraštuose. Jie niekada nesipriešins arba neatsikabinės mokytojų. Nauji imigrantai supranta, kaip yra svarbu įsigyti profesiją naujame krašte, ir jie įvertina viską, ką gauna iš mokytojo.

— **Galbūt Jums padeda ir tai, jog pati esate dvikalbė, nuo pat gimimo kalbate lietuvių ir anglų**

kalbomis?

— Kadangi ir mano tėvai paliko Lietuvą ir kūrėsi svetimame krašte, aš gerai suprantu imigranto rūpesčius. Kanados valdžia skatina naujus ateivius tobulinti anglų kalbos įgūdžius ir pramokti kalbą. Net finansuoja jų mokslą. Tačiau mano tėvams tokių lengvatų nebuvo. Jie patys griebėsi mokytis kalbos, be specialių kursų, be kvalifikuotų mokytojų, be specialių vadovėlių. Žinau, kaip buvo jiems sunku prasimušti svetimame krašte ir įsidarbinti. Dėl to ir suprantu savo studentus. O dėl dvikalbiškumo, aišku, kad tas padeda mano darbui. Kaip įprasta, studentai nori tiesiogiai išversti sintaksę ir gramatiką iš gimtosios kalbos, o tai kliudo antrąją kalbą ugdyti. Yra labai sunku pritaikyti metodus, kurie priverstų studentą formuluoti mintis ir rašyti anglų kalba, neįveliant savo gimtosios kalbos.

— **Ar esate pedagogė iš prigimties, ar ja tapote per laiką? Kada žinojote, kad norite dirbti su studentais, mokiniais?**

— Studijuodama biologiją Čikagoje, kelis metus mokytojavau šeštadieninėje liuanistinėje mokykloje. Buvau tik apie 20 metų amžiaus, gal ir neturėjau mokytojų praktikos bei įgūdžių, bet jaučiau, kad vaikai mane mylėjo ir dėl manęs norėjo stengtis mokytis. Man atrodė, kad esu pedagogė iš prigimties, nes man šis darbas yra nesudėtingas.

— **Ar prisimenate savo pirmąją pamoką? Kokia ji buvo?**

— Neprisimenu savo pirmosios pamokos Toronto, bet labai gerai prisimenu visas savo paskaitas Lietuvoje, kur aštuonias vasaras su

Kanados CANDLE mokytojų grupė dėščiau Lietuvos mokytojams anglų kalbos dėstymo metodiką. Tai buvo Kanados valdžios finansuotas projektas. Su šiuo projektu, kurį rėmė ir Lietuvos Švietimo ministerija, surengėme kursus ne tik Vilniuje ir Kaune, bet ir Skuode, Prienuose, Mažeikiuose ir kt. Labai buvo miela dalintis mokymo įgūdžiais su Lietuvos pedagogais, padraugauti su jais ir pasidalinti švietimo medžiaga.

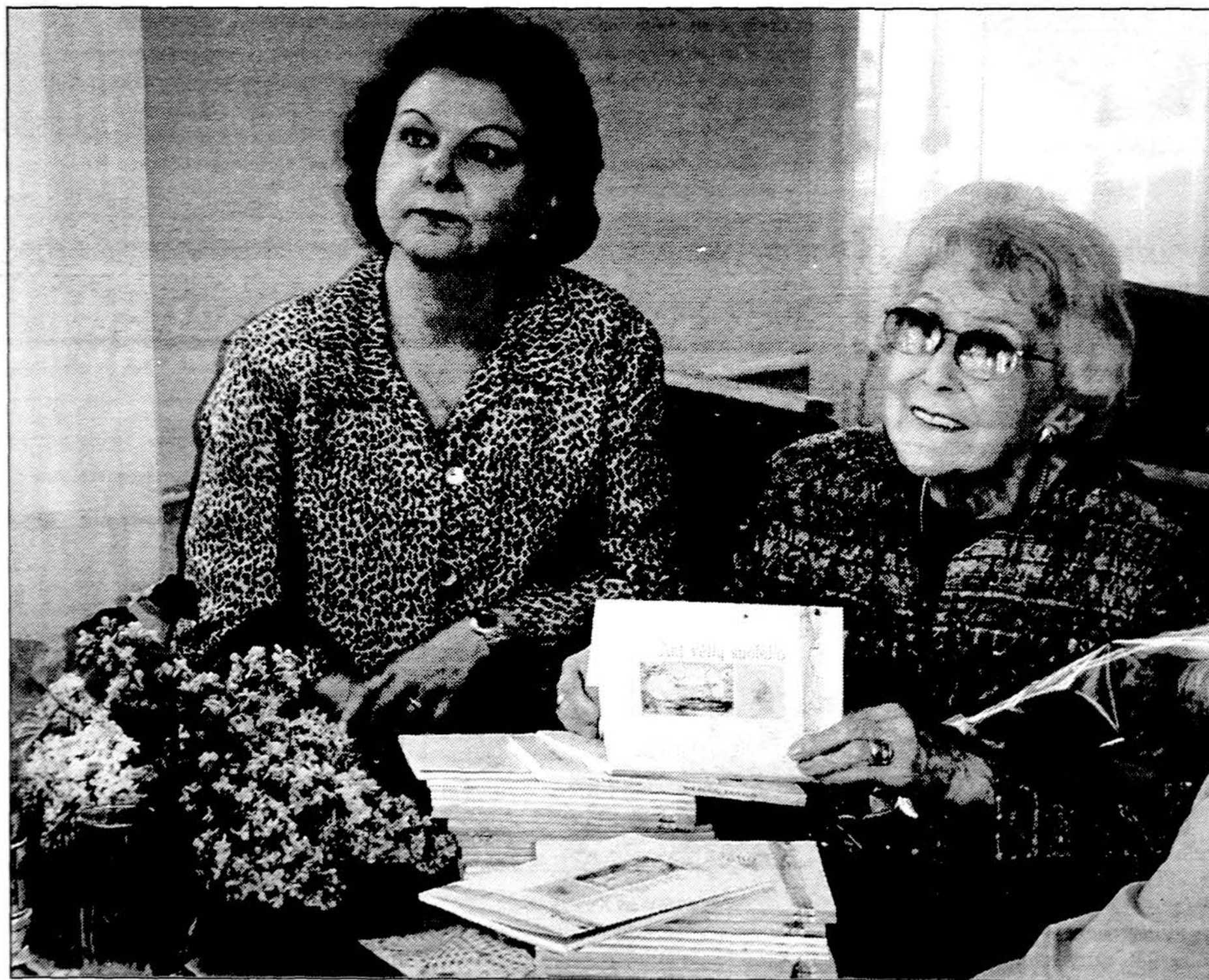
— **Esate rašytojos ir poetės Julijos Švabaitės-Gylienės dukra, ar nebuvo kilęs noras pasukti ta pačia ar panašia kaip mama kryptimi?**

— Ne, kadangi tokio talento kaip mano mamos tikrai nepaveldėjau. Kai buvau jaunesnė, bandžiau rašyti eilėraščius bei trumpas apysakas, bet be pasisekimo. Užtai niekam ir nerodau. Tačiau mamos įtaka buvo visuo-met labai aktuali, nes nuo pat mažens seku ne tik Kanados, bet ir Lietuvos bei pasaulio literatūrą. Kai augau Marquette Park, dažnai pas mano tėvus susiburdavo tų laikų Čikagos rašytojai ir menininkai, tokie kaip Bradūnas, Grincevičius, Ramonas, Pūkelevičiūtė ir Magdalena Stankūnienė. Stebėjausi, kaip įdomiai jie praleisdavo vakarą, skaitydami eiles, nagrinėdami rašytojų darbus ir ginčydamiesi apie Lietuvos meninį pasaulį. Mane, kaip vaiką, jų kalbos ir entuziazmas tikrai paveikė.

— **Kaip atsidūrėte Kanadoje?**

— Ištekėjau už kanadiečio lietuvių Rimanto Karkos, kuris jau Toronto turėjo savo praktiką, todėl ir persikėliau gyventi į Toronto.

Kalbino Dalia Cidzikaitė

Aušra Gyltė-Karkienė su mama poete ir rašytoja Julija Švabaitė-Gyliene jos knygos pristatymo Lietuvoje metu.

A. Vaškevičiaus nuotr.

Jaunimo centras ir jėzuitai

Atkelta iš 5 psl. Vienu tarpu kitos šv. Mišios būdavo atnašaujamos skautams Čiurlionio galerijoje prieš skautų sueigas. Neužmiršamos yra ateitininkų kūčios didžiojoje JC salėje su Mišiomis bei vaisėmis. Tiek jėzuitai, tiek kiti asmenys būdavo pašarvojami JC didžiojoje salėje, kai būdavo laukiama daug lankytojų ir laidotuvių dalyvių. JC kiemelis tiko ir ypatingoms pamaldoms su Mišiomis, Vėlinių žvakutėmis prie paminklo bei kitoms apeigoms.

Išskirtiniai visai sodybai įvykiai buvo pirmasis Čikagos arkivyskupo, tuometinio kardinolo Joseph Bernardin, apsilankymas 1984 m. ir Jėzaus draugijos vyresniojo iš Romos, T. Generolo Peter-Hans Kolvenbach Mišios ir viešnagė 1986 m. Iš lietuviškos pusės neužmirštama yra 1959 m. iš Čikagos lietuvių namų išgarsinta (T. Kęstučio Trimako versta) Sibiro maldaknygė „Marija, gelbėk mus“, kurios originalą jėzuitai globojo, ir nežinomo vilniečio tremtinio pagamintas Sibiro Marijos paveikslas, iškilmingai įstatytas jėzuitų koplyčioje 1968 m.

Kun. Jonas Kubilius

biais. Antrasis namelis prie 56-tosios gatvės dešimtmečius prigludė mokslininkus, tiriančius PLA, LTSC ar kitą medžiagą. Kai reikia, pasinaudojama ir galimybe nakvoti tuose dviejuose nameliuose ar pačiuose jėzuitų namuose.

„Mūsų žinios“, Jaunimo centro ir jėzuitų žiniaraštis, dešimtmečius kas dvi savaites teikdavo žinių bei iliustracijų apie JC gyvenimą ir jėzuitų veiklą. Jėzuitų religijos bei kultūros mėnraščio „Laiškai lietuviams“ (1950-2000) metinė vakariinė Jaunimo centre buvo mėgstamas įvykis.

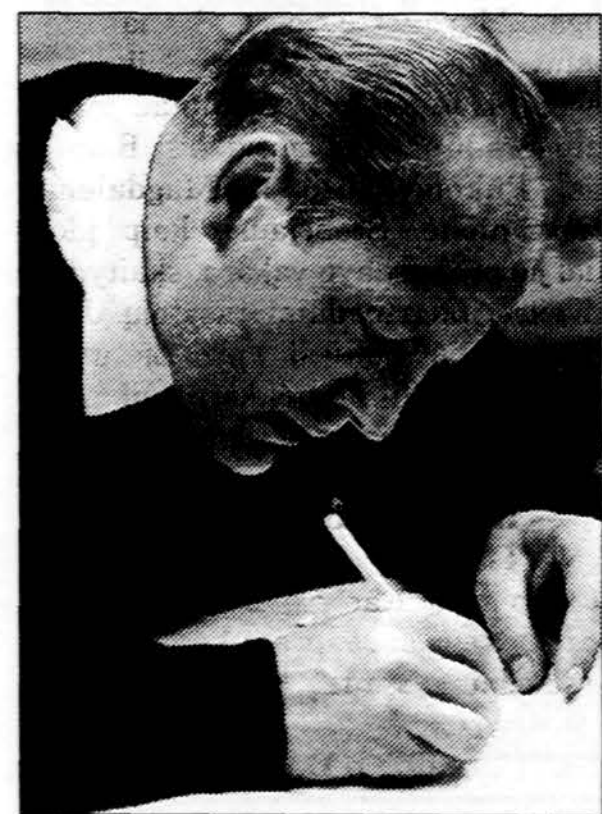
Gražiai sutampa Jaunimo centro auksinė sukaktis su Lietuvos jėzuitų provincijos 400 m. jubiliejumi. 1569 m. atvykę į Lietuvą, jėzuitai taip išaugo nariais ir veiklą išplėtė po misijas, mokyklas, kolegijas ir universitetą, kad 1608 m. tapo savarankiška Jėzaus Draugijos provincija. Ir tada, ir dabar Lietuvoje, užsieniuose ir Jaunimo centre pasauliečių ir jėzuitų bendradarbiavimas liudija bendrą krikščioniškąjį pašaukimą sutartinai tarnauti žmonėms, ypač jaunosioms kartoms.

Algimantas Kezys

Straipsnis paimtas iš netrukus pasirodysiančio jubiliejinio Jaunimo centro 50 metų sukakčiai paminėti skirto leidinio.

Redakcija

Kun. Gediminas Kijauskas

Turbūt niekas iš gyvųjų neatsimena, ar net nežinojo, kad JC oficialiai bažnytiniuose dokumentuose pavadintas Šv. Aloyzo Gonzagos vardu su viltimi, kad šio jauno šventojo pavyzdys padėtų JC sodyboje bresti sąmoningiems krikščionims. (Gonzagų giminėje, kaip ir tarp kitų didikų, Šv. Kazimiero vardas buvo plačiai žinomas).

Daugybė kunigų, draugijų, asmenų bei fondų rėmė JC statybą, kuriai lėšas telkė jėzuitai su pagalbininkais. 1966 m. pradėta ruošti pastatą praplėsti, 1972 m. jau stovėjo koplyčia ir pirmąją JC statybą jungiantis priedas. 1977 m. pastatyta kavinė. Kiek pastangų jėzuitai būtų įdėję į ekonominę visos statybos ateitį galima spręsti iš t. Vaclovo Gutausko darbo – jis per 18 m. išvargino 18 automobilių po JAV keliaudamas lėšų rinkti. Nevažinėdamas po geradarių, t. Gutauskas steigė t. Broniaus Krišnavičiaus Fondą remti Lituanistikos tyrimo ir studijų centrą – tuo būdu palaikyti JC veiklą ir gyvą.

Su Jaunimo centre vykstančia veikla jėzuitai susiję per dabar LTSC veikiančias įstaigas. Muzikologijos archyvo steigėjas ir ilgametis vedėjas prof. Juozas Žilevičius 14 m. gyveno jėzuitų namuose, vėliau jėzuitai užleido savo valgomąjį kambarį LMA reikalams. Ir Fotoarchyvą, ir Dailės archyvą sumastę, pradėjo ir ilgai vedė t. Algimantas Kezys su bendradar-

LIETUVIŲ ŠV. KAZIMIERO PARAPIJAI MONTREAL 100 METŲ

Pirmoji lietuvių parapija Kanadoje

PETRAS ADAMONIS

Nr. 4

Montreal lietuvių išnuomavę pamaldoms parapijos salę St. Eusebe de Verceil (Šv. Eusebijaus) bažnyčioje (2151 Fullum St.) ir norėdami pasirodyti lietuviams, 1907 metų rudenį suruošė eiseną per miestą.

„Nepriklausomoje Lietuvoje“ 1950 m. rugsėjo 7 d. numeryje parapijietis Antanas Janulevičius pasakoją: „Norėdami įrodyti, kad mes lietuvi, bet ne lenkai, padarėme Šv. Kazimiero karūną, padarėme plakatus su užrašu „Lietuva“, lietuviškai, angliškai ir prancūziškai ir su vėliavomis iš Fullum koplyčios (salės?) išėjome didžiule eiseną, net pasirūpinę policijos palydą, dalis žmonių jojo raiti, nuėjome į St. Laurent salę susirinkimui.“

Kaip sekėsi Šv. Kazimiero misijos parapijiečiams be savo kunigo, randame žinių „Draugo“ laikraštyje. 1909 metų spalio mėn. 28 d. rašoma, kad „kun. B. Šlamsas sutvėrė lietuviškai-lenkišką parapiją, bet greit išvyko.“ Vyskupas Bruchesi išventino į kunigus Joną Jakaitį, baigusį Montreal Grand Seminaire, bet kunigas J. Jakaitis tik atvažiavo pas lietuvių išklausti išpažinčių ir tuoj išvyko į Worcester Mass., JAV, kur gruodžio 19 d. laikė pirmąsias Mišias. 1910 metų kovo 31 d. „Drauge“ rašoma, kad Montreal mieste yra apie 700 lietuvių ir lietuvių komitetas tebeieško lietuvių kunigo. Vėlykinei išpažinčiai arkivyskupas pakvietė lietuvių kunigą iš Springfield, Illinois, JAV.

1910 metų birželio mėn. pradžioje iš Amerikos, Shamokin, PA atvyko kun. Stanislovas Kučas ir pradėjo energingai organizuoti parapiją. „Draugo“ 1910 metais liepos 1 d. žinioje rašoma: „Atvykus kun. S. Kučaii ūmai supirkta baldai, pamaldoms imama sklepa St. Eusebijaus bažnyčioje, nuoma yra \$50.00 ir mėnesį, tai gana brangu, nes sklepa prastas, nors tiek, kad lietuviams patogioje vietoje. Klebonas surašinėja lietuvių, tokių, kurie galės mokėti parapijos mokestį, yra 350 galvų, galima drąsiai sakyti, kad lietuvių yra bent 700, įskaitant vaikus ir moteris. Tai vienintelė lietuvių parapija (misija) Kanadoje. Iš viso matyti, kad parapija su gera ateitimi, nes skaičius auga ir klebonas darbštus žmogus.“

Naujas klebonas 1910 m. liepos 19 d. sušaukė parapijiečių susirinkimą. Buvo išrinktas naujas Šv. Kazimiero parapijos komitetas: prezidentas — Simeonas Kvietkauskas, sekretorius — Jonas Pundzius. Kiti komiteto nariai: Antanas Jonikaitis, Antanas Baltusis, Juozas Kudirka, Juozas Givis, Juozas Smilingis, Jonas Rugienius. Kun. Kučas yra pirmas klebonas, kuris pradėjo rašyti komiteto susirinkimų protokolus. Užrašyti nutarimai: kiekvienas priklausęs parapijai moka 50 centų mokestį per mėnesį; pinigai bažnyčios statymui ir kitiems reikalams, apmokėjus mėnesines išlaidas, turi būti padėti banke, klebono ir kelių komiteto narių vardu; parapijos reikalų vedėjas yra klebonas; parapijos knygos ir antspaudas laikomi pas kleboną; mėnesinė ir

bažnytinė rinkliava atnešama klebonui; klebonas turi atsiskaityti už kiekvieną mėnesį. Po šiuo protokolu nėra nei klebono, nei komiteto narių parašo, bet yra uždėtas apvalus antspaudas su šv. Kazimiero paveikslu su užrašu: Szvento-Kazimiero-Parakviya, Lietuvių Montreal – Canada (antspaudas gal net iš 1907 metų – nesurastas).

Nors misijos reikalų tvarką pagal to meto arkivyskupijos nurodymus buvo nustatyta pirmame susirinkime, tačiau po kelių mėnesių iškilo ir nesutarimų dėl piniginių reikalų tvarkymo. Atsirado parapijiečių, kurie reikalavo, kad pinigai būtų tik komiteto žinioje, taip įnešdami dažnus ginčus. Klebonas Kučas ieškojo naujų savų patalpų. 1910 m. spalio 16 d. pranešė suradęs pirkti protestantų bažnytelę už 6,700.00 dol. Buvo apžiūrėta, rasta tinkama, bet neprieita bendro sutarimo.

1911 m. birželio 18 d. antrame parapijos protokole yra tokie nutarimai: kiekvienas, priklausęs parapijai, mokėtų į metus 15.00 dol. mokestį; užsimokėjęs mokestį vadinsis tikru parapijiečiu ir jo balsas galios balsavimuose; pilnai nesusimokėjęs 15.00 dol. balsas bus laikomas patariamoju. (Tais laikais tai nemažas mokestis, prilygsta dviejų savaitų darbo atlyginimui.) Nutarta surasti tinkamą sklypą bažnyčiai statyti.

1911 m. rugsėjo 3 d. parapijos susirinkime siūlyta, kad tie lietuvi, kurie nepriklauso parapijai, bet ruošiasi priimti moterystės sakramentą, turi užsimokėti parapijos mokestį už visus metus. (Atskirais atvejais buvo aiškinama, kad reikia užsimokėti mokestį nuo atvykimo į Kanadą.) 1912 m. kovo 3 d. parapijiečių susirinkime buvo nutarta pirkti nedidelę bažnytelę (nežinoma kur). Klebonas ir komiteto nariai: Jonas Pundzius, Aleksandras Lukša, Juozas Givis, Juozas Smilingis, Vincas Ambrasas, Kazimieras Stankus, K. Staugaitis, — apžiūrėjo pirkinį ir rado jį tinkamą. Kai na 5,200.00 dol. išmokama per tris mėnesius, bažnyčią galima perimti nuo 1912 m. gegužės 1 d. Bažnyčios pirkimo aktas buvo sudarytas notaro, bet ne visi komiteto nariai sutiko pasirašyti, todėl balandžio 28 d. vėl buvo sušauktas nepaprastasis parapijiečių susirinkimas dėl bažnyčios pirkimo, kuriame nutarta ją pirkti. Tačiau komiteto narys S. Kvietkauskas, kurio parašas buvo reikalingas rašant banko čekį, atsisakė pasirašyti ir paravimas iširo. **Bus daugiau.**

NEKILNOJAMASIS TURITAS

GREIT PARDUODA

RIMAS
STANKUS

HONIG - BELL

773-590-0205

- Čikagoje ar priemiesčiuose
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Tarpininkaujame gaunant paskolą
- Pensininkams nuolaida

Audrius Mikulis

1st Choice Real Propertys

Tel.: 630-205-9262

E-mail: amikulis@usa.com

Įvairūs nekilnojamas turtas:

- * Nemokamas įkainavimas
- * Nemokama rinkos analizė
- * Pirkimas
- * Pardavimas
- * Surandame optimaliausią finansavimą

INDEPENDENT REALTORS

OF ILLINOIS INC.

Peter Paulius
708-214-5284Reda Blekys
708-299-6622

Aptarnaujame Čikagą ir jos apylinkes
daugiau kaip 25 metus

VIDA M.
SAKEVICIUS

Real Estate Consultant

Nekilnojamojo turto
pirkimas, pardavimas

708-889-2148

SIŪLO DARBĄ

SIŪLOME DARBUS!

Gail. seserų padėjėjoms
kompanionėms ir namų ruošos
darbininkėms. Galima gyventi
kartu arba atvykti į darbą
ir išvykti.

Kreiptis:
ALL CARE
Employment Agency
Tel. 773-736-7900

Spa Constantine grožio salonui
reikalingi terapistai, manikiūristai,
estetikos specialistai, registatoriai.
Privalo turėti leidimą.
Reziumė siųsti fax. 708-233-5944,
tel. 708-805-2696

...ĮVAIRŪS...

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

NUOMA

IŠNUOMOJAMAS PRESTIŽINIS
BUTAS VILNIAUS senamiestyje
(su baldais ir buitine technika)
savaitei - \$ 500, mėnesiui - \$1,500
BIRUTĖ SNARSKIS Tel. (727) 254 1599
krbirute@hotmail.com

Išnuojamas butas Oak Lawn
(106 ir Kilpatrick g-vės).
4 dideli kambariai. 1 mieg. 1 darbo
kamb., oro vėsintuvas, naujai išdažy-
tas, švarlame, ramiam name.
\$695 per mėnesį + užstatas.
Tel. 773-254-7800

PRIEŽIŪRA

LIETUVIŠKI

„ANGELŲ SLAUGOS NAMAI“

puiki slauga, žemos kainos

Tel. 708-207-5023
708-387-2067

DRAUDIMO
PASLAUGOSSTATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

STATE FARM INSURANCE

Automobilio, namų,
gyvybės ir sveikatos draudimai
Select agentė Barbara Murray
Prašykite Rasos — kalba lietuviškai
5710 W. 95 St., Oak Lawn, IL
708-423-5900

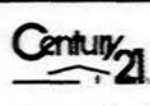
PASLAUGOS FOTOGRAFAMS

MARQUETTE
PHOTO
SUPPLYREIKMENYS FOTOGRAFAMS
IR MĖGĖJAMS

Pirkdami pas mus, daug
sutaupysite. Pasinaudokite mūsų
patogiu „lay-away“ planu.
Atliekame visus foto -
laboratorijos darbus.

Darbo val.: kasdien nuo 8 v.r.
iki 6 v.v.; šeštadieniais nuo
8 v.r. iki 4 v.p.p.;
sekmadieniais uždaryta.
Antradieniais ir trečiadieniais
susikalbės lietuviškai.

3314 W. 63 St.
Tel. 773-776-8998

Accent
Homefinders

9201 S. Cicero
Oak Lawn, Illinois 60453
Business 708-423-9111
Voice Mail 708-233-3374
Fax 708-423-9235
Pager 312-707-6120
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS

Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja
įvairių nuosavybių pirkime ir par-
davime mieste ir priemiesčiuose.

SIŪLO DARBĄ

MACHINIST - NEAR DOWNTOWN
Manufacturing company near downtown
Chicago needs Rotary Transfer Setup
Machinist. Related experience required.
Job requires own tools, ability to read
prints, use shop measuring instruments,
know Quality Control procedures, expe-
rience with supervising machine opera-
tors. \$20+/hr. Email resume to
hr@wsflab.com, fax to 312-666-8597,
or apply at 701 W Erie St. Chicago.

MACHINIST SUPERVISOR - RIVER NORTH
Manufacturing company in downtown Chi-
cago needs Secondary Operations Super-
visor with experience setting up various ma-
chines. Must have own tools, ability to read
prints, use shop measuring instruments,
know Quality Control procedures, expe-
rience supervising machine operators. \$18-
\$22/hr. Basic math skills, proficiency read-
ing/writing English a must. Email resume to
hr@wsflab.com, fax to 312-666-8597,
or in person at 701 W Erie St. Chicago.

NAMŲ REMONTO IR
STATYBINĖS PASLAUGOS

Greitai, kokybiškai, prieinama
kaina atliekame elektros, „plum-
bing“, medžio darbus. Tvoros,
grotos, dažymas, virtuvų, „base-
ment“ įrengimas, cemento lieji-
mas, stogų taisymas. Kokybė
garantuota. 773-550-3404

Šildymas
Šaldymas

6556 S. Kedzie Chicago, IL 60629

Prekyba, instaliavimas, aptarnavimas

— Licensed — Bonded — Insured

24
val. per parą
7 dienos
per savaitę

FREE
ESTIMATE
773-778-4007
773-531-1833

STASYS CONSTRUCTION

Stalio darbai, rūšių, vonių ir
virtuvų įrengimas; priestatai;
keramikos plytelės; „sidings“,
„soffits“, „decks“, „gutters“, plokšti ir
„shingle“ stogai; cementas,
dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

**PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!**
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

KEPYKLA IR DELIKATESAI

6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

KAVINĖS

Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

350 N. Clark,
Chicago, IL 60610
312-644-7750
pirm. - penkt.
nuo
6:30 v.r. iki 4:30 v.p.p.

608 W. Roosevelt,
Chicago, IL 60607
312-957-1994
pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 1 v.p.p.

LOT **Lufthansa** **SAS** **FINNAIR** **KLM**

doleris.com

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI | LIETUVĄ IR EUROPA

Maloniai kviečiame į

XIII LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTE

LOS ANGELES LIEPOS 6, 2008

Informaciją apie programą, nakvynes ir užsiėmimus pietų Kalifornijoje rasite tinklapyje

WWW.SOKIUSVENTE.COM

Margumynai

Kaune kils pirmieji dangoraižiai

Kauno urbanistų ir architektų ekspertų taryba pritarė pirmųjų dangoraižių mieste projektams. Kai kurie architektai piktinasi, esą savivaldybė visiškai nekoordinuoja Kauno plėtros ir ji yra stichiška. Valdininkai atsauna diktatūros architektams primesti nenorintys. Pirmieji trys Kauno dangoraižiai – aukščiausias maždaug 118 m – planuojami Šančiuose, už Čiurlionio tilto, praneša LTV „Panorama“.

Vienam iš projektų Kauno urbanistų ir architektų ekspertų taryba pritarė po trečio svarstymo. Vietoje anksčiau planuotų butų dangoraižiuose įsikurs biurai.

Anot architektų, šiame rajone projektuoti dangoraižius buvę itin sunku, nes valdininkai negali pasakyti, kaip vystysis aplinkinės teritorijos. O tokie pastatai negali išdygti bet kur, bet kokie ir netikėtai it grybai.

„Planavimo veiksmai yra abso-

liučiai fragmentiški, tarpusavy nekoordinuojami, na, žodžiu, vyksta žaidimas: kiekvienas už save. Tokiame krepšinio mieste turėtų visi suprasti, kad jeigu mūsų „Žalgiris“ išbėgtų ir žaistų kiekvienas už save, o treneris rūkėtų kur nors rūbinėje, tai rezultatai būtų visiškai aiškūs. Mūsų urbanistika šiandien tokia ir yra“, – teigė architektas Audrys Karalius.

Valdininkai sako, kad architektai turi kuo remtis – patvirtintas aukštuminių pastatų išdėstymo ir bendrasis miesto planas.

„Mes negalime tiksliai nurodyti verslininkui, ką jis turi daryti, nes mes – savivaldybė – negalime to nusipėti“, – sakė Kauno savivaldybės Urbanistikos sk. vedėjas Nerijus Valatkevičius.

Planuojama, kad pirmųjų dangoraižių statyba Kaune galėtų prasidėti po 3–4 metų.

LRT

...IVAIRŪS...

* **Moteris ieško** žmonių slaugymo darbo. Gali pakeisti arba išleisti atostogų. Tel. 312-492-8795.

* **Vyras ieško** senelių, ligonių slaugymo darbo. Kvalifikuota mankšta, maisto ruošimas, ūkio priežiūra, automobilis, 5 metų darbo patirtis, geros rekomendacijos. Tel. 708-925-8365, Pranas.

* **28 m. moteris** ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu arba auklės darbo. Patirtis, anglų kalba. Tel. 815-577-0097.

* **Moteris gali** išvalyti jūsų namą šeštadienį. Tel. 708-220-3202.

* **Moteris vairuojanti**, galinti susikalbėti angliškai, ieško senelių ar vaikų priežiūros darbo su gyvenimu kartu. Tel. 630-888-2327.

* **Moteris ieško** darbo prižiūrėti senus žmones ir gyventi kartu. Turi penkerių metų darbo patirtį, gera anglų kalba, nevairuoja, gali pakeisti savaitgaliais. Tel. 708-656-5728, Laima.

* **Moteris**, turinti legalius dokumentus, rekomendacijas, patirtį, kalbanti angliškai, ieško darbo prižiūrėti pagyvenusius žmones. Gali gyventi kartu, išleisti atostogų ar bet kurią savaitės dieną. Tel. 708-843-1320.

MŪSŲ ŠEIMOSE

Uršulė Astrienė per savo 95-ąjį gimtadienį su dukra Marytė.

ŠIAUDINUKŲ MENO PRADININKEI – 95-ERI

JULIJA ŠVABAITĖ-GYLIENĖ

Mūsų visų mylima liaudies menininkė Uršulė Astrienė šių metų spalio 16 d. šventė savo 95-ojo gimtadienio jubiliejų.

Grand Rapids, MI, gyvenančią Uršulę ta proga aplankė netoliese gyvenantys abu sūnūs – Antanas ir Donatas su savo šeimomis, taip pat ir dukros iš California – Marytė su Alberta ir savo vaikais. Anūkas Stasys net paskambino iš Kazachstano, kur jis dirba American Councils. Dukraitė Monika iškepė didžiulį „Napoleoną“, dalyvavo ir kiti giminės su gėlių puokštėmis bei dovanomis.

Uršulė Astrienė – turbūt vienintelė, pradėjusi šiaudinukų meną iš tikrų šiaudų, taipgi kūrusi jų paveikslus. O vėlykinių margučių marginimo kursų ji metai iš metų vedavo lietuviams ir amerikiečiams Balzeko lietuvių kultūros muziejuje Čikagoje. Jos kūriniai puošia ne tik privačius namus, bet ir muziejus Kaune, Čikagoje, Smithsonian Institute, Washington, DC ir kitur.

Grand Rapids vietinis laikraštis „Grand Rapids Press“ Vėlykų metu išspausdina straipsnius apie Uršulę Astrienę, jos margučius, šiaudinukus,

taip pat apie Lietuvą. Jos sūnūs ir dukros rengiasi išleisti knygą apie jos išskirtinę liaudies kūrybą ir jos įnašą į lietuvių kultūrą.

Uršulė Astrienė gimė Suvalkių apskr., Vilkaviškio apskr., Bartninkų valsčiuje, Sausininkų kaime, kaip ir jos a.a. vyras Stasys.

Uršulė vis dar linksmai dainuoja jaunystės dainas, turi puikią atmintį, prisimena eilėraščius, anekdotus. Ypač mėgsta padainuoti seniai, vaikystėje Pirmojo karo metu išmokyti liūdną kalinio dainą:

„...O jaunystės mano dainos,
Kaip jūs brangios man atmint,
Akmeninės storos sienos,
Sunku širdį suramint...“

Kaip gėrėjau aš giriomis,
Ir maloniais žolynais,
Žaliom rūtom ir lelijom,
Blizgančiais rasos lašais...“

Toji daina gana ilgoka, o aš užrašiau tik pirmuosius du posmelius, – man prisiminė ir sovietų okupacijos metai.

Uršulei Astrienei linkime dar daug gražių saulėlydžių dienų!

Always with Flowers

- Visada šviežios egzotinės ir aukšto stiliaus aranžuotės
- Vestuvinės ir proginės kompozicijos
- Laidotuvių krepšeliai, vainikai, vazoninės gėlės
- Atributikos pokyliams nuoma
- Bažnyčių, pokylių salių dekoravimas
- Gėlės visoms progoms į Lietuvą

1120 State St., Lemont, IL
Tel. 630 257 0339; 888 594 6604
www.alwayswithflowers.com
www.alwayswithflowers.net

teleflora
FTD

Pristatymas 7 dienas per savaitę
Čikagoje, JAV, Lietuvoje
ir visame pasaulyje

PARDUODA

Parduodami 36 tomai
„Lietuvių Enciklopedijos“,
išleistos 1959 m. Bostone.
Kaina \$360.
Tel. 773-585-9500

SKELBIMŲ
SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500

Emilija Gaspariūnaitė-Taločkienė: svajinga meilė Vilniui

IEVA ŠADZEVIČIENĖ
Alfa.lt

Šventų Jonų gatvelė. Netikėtai iš giedro dangaus prapliupęs pavasariškas (!?) rudens lietus – greičiausiai mistinis sutapimas, netikėta įžvalga, įvykusi prieš pat Emilijos Gaspariūnaitės-Taločkienės tapybos darbų parodos „Senamiesčio virpesiai“ atidarymą (spalio 9 d.) UNESCO komisijos salėje. Dailininkės kūriniai, pripildyti persipynusių spalvinių linijų – virpesių, išjaustų tapant jaukias Vilniaus senamiesčio gatveles ar visiems žinamus istorinius pastatus. Juos visus jungia švelni, bet tvarkinga vertikalių linijų skraistė, darbuose sukurianti atmosferos pojūtį – nuolatinį asmeninės erdvės, meninio vaizdo bei konkrečių architektūros detalių jungtį.

Keistas Vilniaus miesto – lyg jis būtų gyvas tvarinys – ir čia gyvenančių žmonių santykis, taip įtaigiai aprašytas tikros vilnietės Jurgos Ivanauskaitės romane „Placebas“, išsiskleidžia naujomis formomis ir E. Gaspariūnaitės-Taločkienės kūrinuose. Vienur Vilnius toks, kokį ką tik sukūrė rudens lietus: gelsvų senovinių pastatų sienos, pasidengusios melsvais vandens dryželiais („Vilniaus senamiestis“. 2006), kitur – jau skendintis vėlyvo pavarario violetinėse sutemose („Senamiesčio laikrodžiai“. 2006), dar kitur – nutviekstas, tiksliau sakant, nuspalvintas ryškios saulės ir džiaugsmingų nuotaikų („Vilnius“. 2005). Šiose drobėse konkretūs architektūriniai pastatai įgau-

na transcendentinę aurą, persipina esamas, buvęs ir būsimas laikas.

Vilniaus virpesiai E. Gaspariūnaitės-Taločkienės darbuose kartais asocijuojasi ir su simboliniais pasakų motyvais – miestas gali iškelti asmeninio gyvenimo kelio pasirinkimo klausimus: „Trys keliai“. 2006). Čia pastatai beveik suabstraktėja, tampa intensyviu virpančiu paviršiumi, balsvai – rausvai – melsvų vertikalių ritmu. Dar abstraktesnėje drobėje „Šventė“ (2006) visiškai atsisakoma konkretumo: išilginės spalvinės linijos virsta dominuojančiu planu.

Tie patys virpantys motyvai jungia tapytojos figūrinių darbų kompozicijas: „Senamiesčio žmonės“. 2007), „Lėlės“ I, II. 2005). Šie darbai panašėja į vitražinius vaizdinius. Lėlių figūros sujungiamos tamsia kontūrine linija, formos schematiškos, atsiranda monumentalios tapybos stilistika. Tai lyg nuolat senamiesčio gatvelėmis skubantys kasdieniški, šventiški, džiugiai ar ilgesingai nusiteikę žmonės, dailininkės vaizduotės jau įamžinti vitražo plokštelėse – gyvoji Vilniaus dalis, sustabdyta ir įamžinta dabartyje.

Tapytoja architektūrinuose miesto peizažuose sugeba atkartoti ne tik daiktinių pastatų atvaizdą, bet pajusti ir virpančią gyvą miesto aurą, apgaubtą saulės ir lietaus, didmiesčio garsų, praeivių šurmilio. Emilijos Gaspariūnaitės-Taločkienės darbuose Vilniaus senamiestį užlieja jautrūs, harmoningi virpesiai – lyg negirdimos muzikos akordai, skambantys virš mylimo miesto.

Lietuvių Bendruomenės Cicero apylinkės pirmininkas „Draugui“ rašo: „Norėdami, kad vienintelis lietuviškas dienraštis iševioje „Draugas“ ir toliau gyvuotų, LB Cicero apylinkės valdyba skiria 100 dolerių auką dienraščio tolimesniam gyvamui. Dėkojame Cicero apylinkei bei tikimės, kad „Draugas“ ir toliau lankys ištikimųjų ciceriečių namus.“

Vita Matyckas, gyvenanti **Warren, NJ** pratęsė „Draugo“ prenumeratą ir džiaugsis laikraščiu dar metus. Kartu skaitytoja paaugojo mums ir 50 dol. auką. Esame labai Jums dėkingi.

Yolanda Kizis iš **Tecumseh, Ontario, Canada** kartu su metinės prenumeratos mokesčiu paaugojo „Draugui“ ir 50 dol. auką. Labai ačiū už paramą.

Alexander ir Živilė Šilgaliai, gyvenantys **Palos Hills, IL** užsiprenumeravo „Draugą“ metams. Prie mokesčio pridėjo ir 50 dol. auką. Nuosirdžiai Jums ačiū.

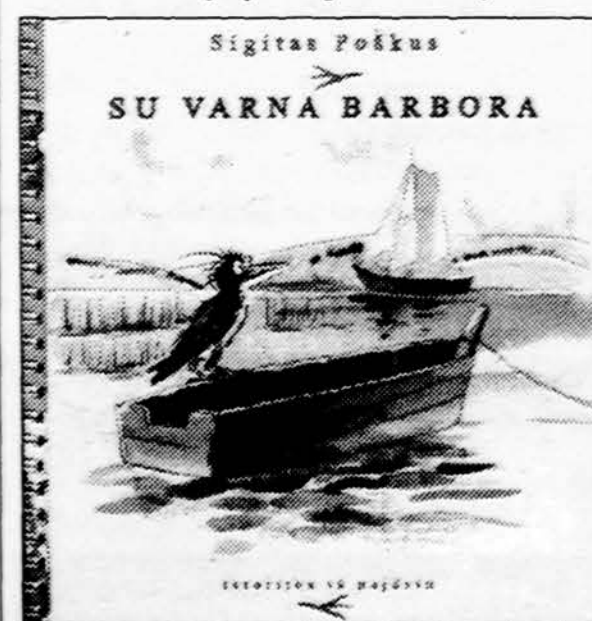
Dalyvaukime geriausios „Metų knygos 2007“ rinkimo konkurse

LAIMA APANAČIENĖ

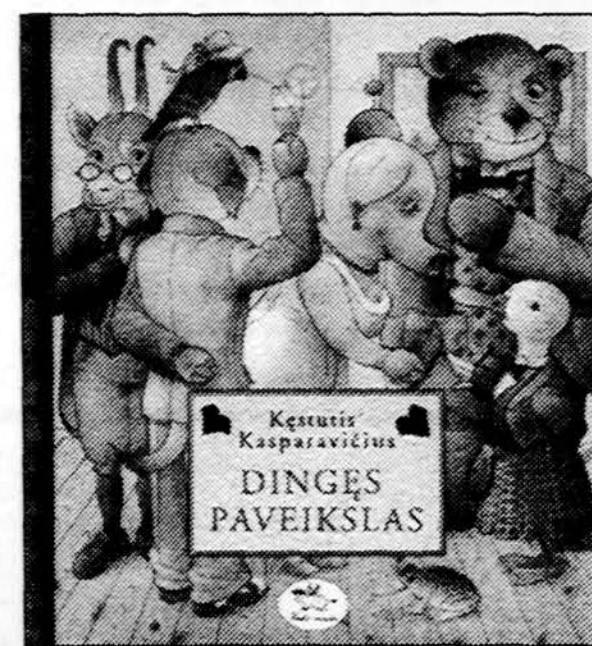
Bernardinai.lt radau LR kultūros ministerijos informaciją apie tai, kad lapkričio 14 d., trečiadienį, Vaikų literatūros ekspertų komisija viešai paskelbė penkias geriausias praėjusių metų vaikiškas knygas, iš kurių labiausiai patikusią galės išrinkti ir patys mažiausi literatūros mylėtojai. Už patinkančią knygutę vaikai galės balsuoti piešdami jai iliustracijas. Visi vaikų atsiųsti piešiniai bus surišti į vieną rinkinį ir kartu su jų išrinkta „Metų knyga“ bus eksponuojami Vilniaus knygų mugėje kitų metų pavasarį. Ši informacija mane labai sudomino. Pagalvojau, o kodėl JAV gyvenantys vaikai, besimokantys ar nesimokantys lituanistinėse mokyklose negalėtų sudalyvauti šiame konkurse? Gal lituanistinių mokyklų mokytojai ar bibliotekininkai galėtų labiau pasidomėti šiuo konkursu ir paskatinti vaikus jame dalyvauti. Juolab, kad bus vertinami ne tik pavienių vaikų atsiųsti darbai. Bus vertinami ir mokytojai, bibliotekininkai ar kiti organizatoriai, įtraukę vaikus į šį konkursą.

Kad turime gerų piešėjų, žinome iš piešimų konkursų, kuriuos organizuoja JAV LB Švietimo taryba. O gal imti šiais metais ir paraginti mūsų vaikus perskaityti šias penkias knygytes ir pabandyti joms nupiešti iliustracijas? Ką gali žinoti, gal vertinimo komisijai patiks būtent lietuviukų iš JAV atsiųstos iliustracijos. O ir mūsų vaikams nauda – jie perskaitys penkias knygytes, susipažins su dabartiniais lietuvių autoriais, rašančiais vaikams.

Tad kokios knygos pretenduoja į 2007 metų geriausios knygos vardą? Kompetentinga vaikų literatūros komisija, peržiūrėjusi keliasdešimt per metus išleistų vaikiškų knygyčių sąrašą, išrinko, jų manymu, geriausiųjų penketuką. Į vaikų „Metų knygos 2007“ vardą šįmet pretenduoja intri-

guojanti klaipėdiečių rašytojo R. Černiausko „Slieko pasaka“, paauglių literatūros klasiko A. Zurbos nuotrūktgalviškoji „Raganaitė Džilda“ ir stebuklingoji R. Šerelytės knyga „Krakutukų pievelė“. Didelį mažųjų dėmesį turėtų patraukti ir mokomoji S. Poškaus knygelė „Su varna Barbora“ bei itin vaikų pamėgto autoriaus Kęstučio Kasparavičiaus, šįmet nominuoto Hans Christian Andersen premijai, naujausias darbas „Dingęs paveikslas“.

Ką daryti tiems, kurie norėtų dalyvauti šiame konkurse? Jei vaikai susidomės – mėgstamiausios iš penkių knygyčių iliustracijas vaikai galės atsiųsti į Nacionalinę M. Mažvydo biblioteką iki kitų metų vasario 10 dienos. Visus gautus piešinius organizatoriai planuoja susėti į atskirą rinkinį ir eksponuoti Vilniaus knygų mugės metu. Taip pat burtų keliu bus išrinkti 5 rinkimuose dalyvavę jaunieji skaitytojai ir 5 mokytojai, bibliotekininkai, būrelių vadovai ar kiti asmenys, organizavę vaikų grupių dalyvavimą akcijoje. Jiems bus įteikti kvietimai į mugę ir dovanos – knygynų čekiai. Vienai šiais metais išrinktai vaikų darželio grupei, mokyklos klasei ar bibliotekos suburtai skaitytojų grupei bus padovanotas 1,000 Lt vertės čekis kelionei po Lietuvą.

Vaikų „Metų knygos 2007“ rinkimus jau antrus metus iš eilės rengia LNT, Kultūros ministerija ir M. Mažvydo biblioteka. Savo piešinius vaikai gali siųsti adresu: „Metų knygos rinkimams“, Nacionalinė M. Mažvydo biblioteka, Gedimino pr. 51, LT-01504 Vilnius.

Kitoje piešinio pusėje reikia nurodyti vardą pavardę, vieno iš tėvelių, mokytojos arba bibliotekininkės vardą, pavardę ir telefono numerį.

Jei kas susidomėtų šiuo konkursu „Draugo“ knygynėlis pasistengtų gauti tų knygelių iš Lietuvos ir jas būtų galima nusipirkti.

„DRAUGO“ KNYGYNĖLYJE

Gerbiami skaitytojai,

artėja Kalėdos. Visi laukia dovanų. Nuostabu ta proga gauti dovanų gerą knygą, vaizdo kasetę ar kompaktinę plokštelę. „Draugo“ knygynėlis pasiruošęs Jums padėti. Galite ne tik nusipirkti knygynėlyje esantį leidinį. Jei Jūs iš anksto užsisakysite, pageidaujimą pirkinį mes Jums pasistengsime surasti ir Lietuvoje.

Kad galėtumėte savo draugus, pažįstamus ir gimines pradžiuginti Šv. Kalėdų proga, užsisakykite leidinius iki š. m. gruodžio 1 d.

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63th Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500

IRENOS REGIENĖS PADĖKA IR ATSISVEIKINIMAS

Mūsų mylima žmona ir motina, atkakliai tvėrusi sunkų ligos negalavimą, 2007 m. rugsėjo 15 d. iškeliavo amžinybėn, šeimai dar vis sopiai derinantis, kad jau nebus daugiau tų mielių, nors ir sunkių, dienų pratęsimo ir bendrų rūpesčių džiaugsmo.

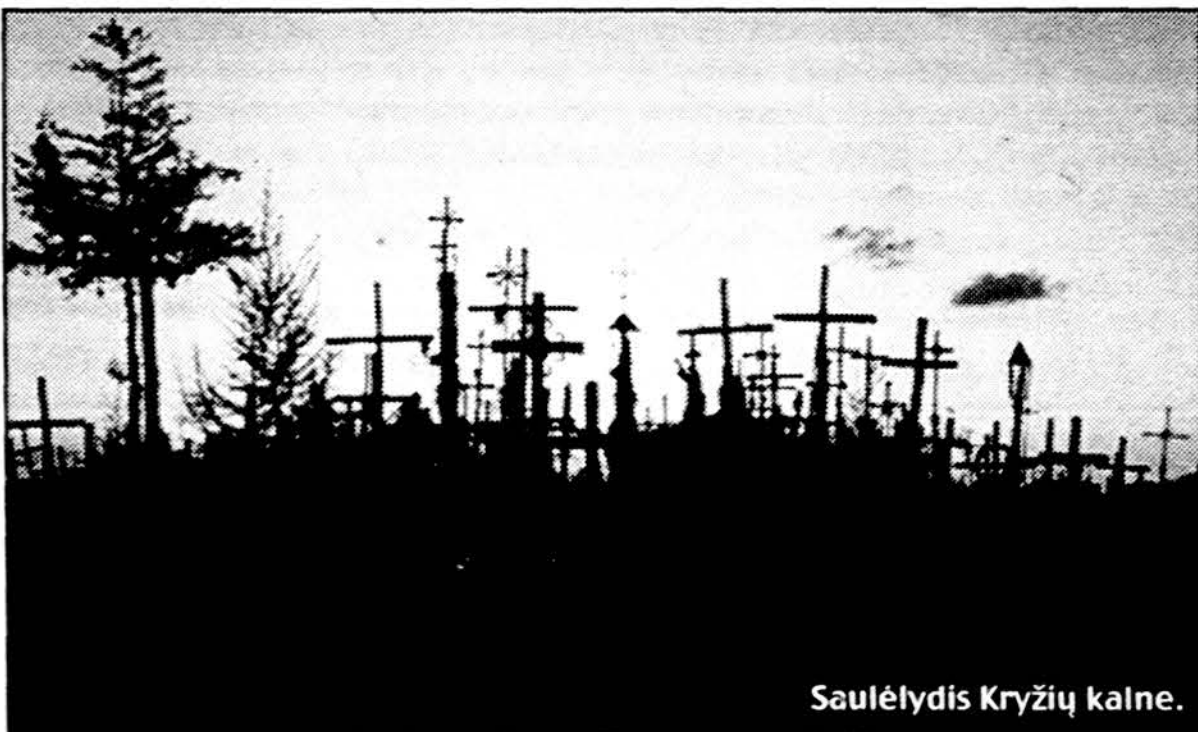
Esame dėkingi daugeliui asmenų ir visuomeninių sambūrių, dalyvavusių šermentyse arba kitais būdais pareiškusių mums savo užjautimą skausmo valandose ir gedėjimo dienose. Nepamirštami liks Tėvo Gražulio apeigų žodžiai ir palaima šv. Mišiose, lygiai kaip ir jam asistavusių keturių kunigų iš Lietuvos reikšmingos mintys greta velionės karsto prie altoriaus. Solisto Vaclovo Momkaus graudi giesmė ir Manigirdo Motekaičio piano akordai iškiliai jungėsi prie šv. Mišių aukos. Karstą nešė ir globojo trys Regių sūnūs ir artimieji, atvykę iš Kalifornijos, Čikagos ir Kauno.

Nuo pat ankstyvos jaunystės dar Lietuvoje Irena neatlaidžiai darbavosi visuomeninėje veikloje. Ypač labai aktyviai reikėsi Skautų sąjungos atsakinguose įsipareigojimuose, apdovanota visais LSS garbės žymenimis. Nuoširdžiai jungėsi į Mažosios Lietuvos Rezistencinį sąjūdį, BALFą, Lietuvių Bendruomenę, Liet. Respublikonų lygą ir kitur. Laimingose dienose sukūrusi šeimą su visuomenininku Algiu Regiu, daug metų pašventė lituanistinėms jaunimo mokykloms ir jų veikloms.

Skautišką atsisveikinimą šermentyse rūpestingai surengė j. v. s. fil. Taiyda Chiapetta ir jį artimai pravedė j. v. s. Vija Paulienė, iškviesdama kalbėtojus. V. s. fil. Gintaras Plačas – Pirmijos/Tarybos pirmininkas kalbėjo apie Irenos veiklos bruožus. Juozas Bagdžius – Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės vardu, adv. Saulius Kuprys – „Draugo“ vardu, Jūratė Dovilienė – Čikagos lituanistinės mokyklos direktorė – Dariaus ir Girėno mokyklos vardu, Petras Petrutis – šeimos draugas, j. v. s. fil. Taiyda Chiapetta, Nerijos tuntininkė – jūrų skaučių ir skautų vardu, Stasė Petersonienė – pedagoginio instituto vardu, j. v. s. Birutė Vindašienė kaimynė/draugė ir „Sietuvos“ draugovė. Per ištisas iškilmės jūrų skautai ir skautės pasikeisdami ėjo garbės sargybą prie karsto. Baigiant apeigas visi sustoję ratu susikibę rankomis sugiedojo tradicinę „Ateina naktis“.

Gūdžią laidojimo dieną praskaidrino prie kapo paminklo jau laukiantis Tėvas Saulaitis liturgine apranga. Jo plačios mintys, malda ir palaiminimo dovana suteikė paskutiniam atsisveikinimui dvasinės stiprybės dar šioje Dievo dangaus pusėje. Irena atsisveikino amžinybėn su rožių žiedais iš artimųjų rankų ir brangiais prisiminimų jausmais visų širdyse.

Liūdinti šeima

Saulėlydis Kryžių kalne.

SERVING LITHUANIAN COMMUNITIES
SINCE 1916

LACK & SONS (LACKAVICIUS) Funeral Home's

9236 S. ROBERTS RD
HICKORY HILLS
ALL PHONES 1-708-430-5700
OTHER LOCATIONS AVAILABLE IN CHICAGO
& ALL SUBURBS

A + A VITOLDAS PRANAS PETRAUSKAS

Mirė 2007 m. lapkričio 2 d. Union Pier, MI.

Gimė Dabravoje (Panevėžys).

Nuliūdę liko: dukros Birutė ir Marytė; anūakai Ariana, Sebastian; sūnus Kęstutis su žmona Julija bei kiti artimi geriausi draugai ir pažįstami.

Šv. Mišios už a. a. Vitoldą Praną bus aukojamos sekmadienį, lapkričio 18 d., 10:30 v. r. Tėvų Jėzuitų koplyčioje.

Nuliūdę artimieji

„Still Proudly Serving Lithuanian Families“

HILLS FUNERAL HOME

(Frank Leonard Bukauskas & Son — Directors)

10201 S. Roberts Rd.

Palos Hills, IL 60465

Other Locations Available

(708) 598-5880

“Formerly of Roseland”

“Family Owned & Operated”

GAIDAS - DAIMID

LAIDOJIMO NAMŲ DIREKTORIAI

jau daug metų teikia pagarbų patarnavimą liūdesio valandoje. Jų laidojimo namai yra Čikagoje ir priemiesčiuose, kiekvienam lengvai pasiekiami.

Atliekame ir kūno sudeginimo (cremation) patarnavimus.

GERALD F. DAIMID —

nepriklausomas direktorius

4330 So. California Ave, Chicago, IL 60632

1-773-523-0440; 1-708-873-0500

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.

CICERO 5940 W. 35 ST.

LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST.

TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.

ALL PHONES

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)

Tel. 1-800-994-7600

www.petkusfuneralhomes.com

Palos-Gaidas

FUNERAL HOME

• Patogioje vietoje tarp Čikagos ir Lemonto

• 10 minučių nuo Šv. Kazimiero lietuvių kapinių

11028 S. Southwest Hwy.

Palos Hills, Illinois

(708) 974-4410

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SĄJUNGA

Turi laidotuvių patalpas visose Čikagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose. Patarnavimas 24 val.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆Gerbiamiems skaitytojams pranešame, kad lapkričio 22 ir 23 dienomis (Padėkos dienos savaitgalis) „Draugo“ redakcija nedirbs. Trečiądienį, lapkričio 21 d., išeis penktadienio numeris.

◆Lapkričio 18 d., 3 val. p. p. Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje Marquette Park, Čikagoje, rengiamas vargonų muzikos koncertas. Vargonus – Jūratė Landsbergytė. Girdėsime lietuvių kompozitorių M. K. Čiurlionio, V. Bartulio bei užsienio

kompozitorių J. S. Bach, D. Buxtehude, C. Franck kūrinius. Koncertą rengia – Šiaurės Amerikos Lietuvių muzikos sąjunga. Maloniai kviečiame visus apsilankyti.

◆Lapkričio 25 d., sekmadienį, po 11 val. r. šv. Mišių Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje 12:30 val. p. p. kviečiame į Ateitininkų namus, kur bus paminėtos a. a. dr. Leono Kriaučiūno 10-osios mirties metinės ir vyks jo knygos „Tai mano Lietuva“ sutiktuves.

SKELBIMAI

Advokatas
Jonas Gibaitis

Visos kriminalinės bylos
30 metų darbo patirtis

6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700

Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais
nuošimčiais. Kreipkitės į
Mutual Federal Savings,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747.

Advokatas
Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629

(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas
DARIUS R. DIRMANTAS

Vairavimo ir Kriminalinių Teisių
Specialistas.
Raštinės Čikagoje ir Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba
877-496-3527
Valandos pagal susitarimą

Papuoškite savo šventes

GINTARINIAI
KALĖDINIAI PAPUOŠALAI

Turime ir kitų gintarinių
bei lininių dovanų.

www.dovanagifts.com
610-892-1968

„Draugo“ knygynėlyje

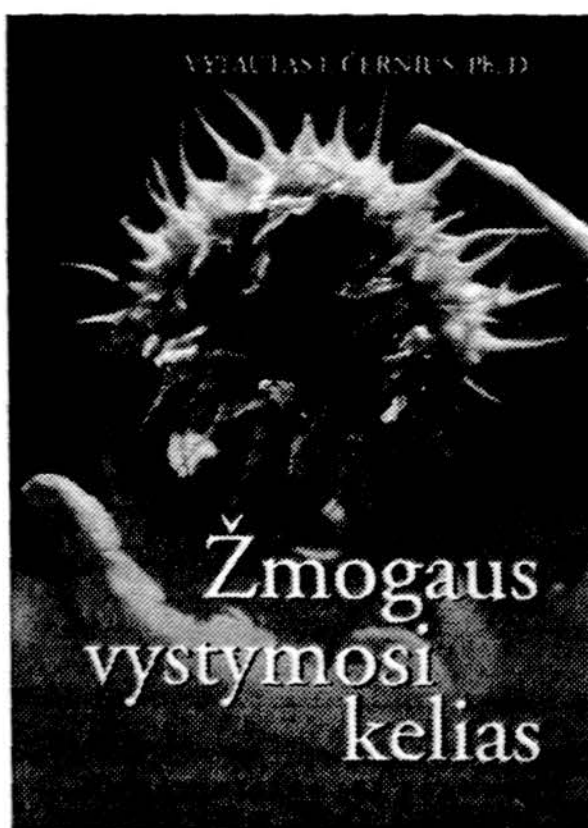
„Žmogaus vystymosi kelias.
Nuo vaikystės iki brandos“

Profesoriaus Vytauto Černiaus studijoje „Žmogaus vystymosi kelias. Nuo vaikystės iki brandos“ teigia, kad nuolatiniu dvasios ir intelekto ugdymu, kartų solidarumu, tikslų augimu ir šviesumu žmogus įveikia laikiną ir beprasmybę, įtvirtina svarų tikėjimą, kad gali nebūti tuščio ir beprasmiško gyvenimo. Kaip ir beprasmiškos mirties, tai yra savojo kelio ir tikrumo nežinojimo, kuris ribojasi su tamsa. Profesorius tai teigia remdamasis psichologų ir edukologų darbais, savo patirtimi ir ilgametės mokslinės veiklos išvadomis.

Ši knyga – jau trečioji prof. V. Černiaus knyga, kuri papildo anksčiau pasirodžiusių knygų („Mokytojo pagalbininkas“, 1992; „Tėvų ir mokytojų pagalbininkas“, 1997) turinį, kurio svarbiausioji dalis yra žmogiškoji egzistencija – nuo vaikystės iki brandos ir išnykimo.

Knygą išleido Pasaulio lietuvių kultūros, mokslo ir švietimo centras Kaune. Leidinį parėmė Vydūno fondas, JAV.

Knygos kaina – 17 dol. Knygą

galima įsigyti paštu, pridėdant 9 proc. mokesčių, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 5 dol. Persiunčiant daugiau knygų, už kiekvieną papildomą knygą – 2.5 dol. mokesčiai. Prieš perkant prašome paskambinti administracijai tel. 773-585-9500.

Paruošė L. A.

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500

DRAUGO FONDAS

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, IL 60629
Tel.: 773-585-9500

AITVARAI NENEŠA Į DRAUGO FONDA!

Auksinis ruduo! Su aukso varšomis nuspulvintais krentančiais lapais, kaip mūsų metai, su vystančiomis gėlėmis, kaip mūsų viltys, o visgi ruduo atneša gausybę žemiškų gėrybių. Sodininkai nuskinda nuo medžių prinokusius vaisius, žemdirbiai savo prakaitu sunkiai uždirbtą derlių suveža į aruodą žiemai. Taip ir „Draugas“, uoliai pasidarbavęs lietuvių bei visų lietuvių labui, vertas gauti savo užsitarnautą dalį ir ją krauti į savąjį aruodą – Draugo fondo derliaus skrynį.

Tačiau pirmiausia – trupinėlis apie patį „Draugą“. Teko nugirsti kai kurių pensininkų nuomonę, jog „Draugas“ brangus. Argi? Giliai juos atjausdama, pati būdama tokia „vargšė“ pensininkė, štai tik žodelytis apie dienraščio „brangumą“. Apklausięsusi grupę skaitytojų (ir prenumeratorių), beveik šimtaprocentiniai atsakė – ne brangus. „Draugas“ mėnesiui tekainuoja 12.50 dol., o vienai savaitei vos 2.88 dol., na, vienai dienai – tik 58 centai. Vieną dieną restorane neišgėrus puoduko kavos, sutaupoma beveik 3 dienas „Draugui“, nes kavos puodukas net paprasčiausiame restorane kainuoja mažų mažiausiai 1.50 dol. ir daugiau.

Paimkim pavyzdžiu amerikiečių spaudą. Wisconsin valstijoje vokiečių savaitraštis „Amerika Woche“ metams – 60 dol., atsiunčiamas kas 2 savaites (per metus 26 leidiniai); vienas 24 psl. numeris kainuoja 2 dol. „Draugo“ šeštadienis taip pat 24 psl. numeris (su kultūriniu priedu) – tik 1 dol. Išvada: „Draugas“ – pigus dvasinis nešėjas protui ir sveikatos davėjas kūnui. Per „Draugą“ gauname smegenims taip reikalingą mankštą. Tai įrodo mūsų šimtamečiai prenumeratoriai, kurie ne tik skaito, bet ir kuria, kaip Jadvyga Penčylinė (103 m.) ir dr. Juozas Meškauskas (101 m.) bei kiti, o visas spiečius gyvena per 90 m. ir miršta prie 100 m. besitardami. Tai toks yra mūsų draugas „Draugas“ – ilgo amžiaus davėjas. Palyginus su pensininkės mokamu prie Medicare papildymu (Supplement) į metus – 2,460 dol., argi tai ne nuostabiai pigus „Draugas“? Dėka jo mūsų sveikata gerėja, džiaugsmas viskuo didėja, gyvenimo metai pailgėja, akiratis lieka žymiai praplėstas.

Labai būtų gera ir naudinga, jei filantropai ar šiaip pasiturintys asmenys, rašydami testamentus, prisimintų ir „Draugą“ ir bent kruopelę, kitą skirtą jam, tam didžiajam lietuvių skleidėjui bei švietėjui. Taip pat įvairios organizacijos, meno, kultūros, net ir šalpos puoselėtojai, o taipogi profesionalai, verslininkai, kuriuos „Draugas“ skelbia (organizacijas nuolat nemokamai!), bent vieną renginį, kad ir paprasčiausius pietus, suruoštų sykių metuose „Draugo“ naudai, pelną skirdami Draugo fondui.

Artinasi graži tradicinė šventė – Padėkos diena, toji kilni atsidėkojimo Visagaliui tradicija už visas suteiktas vertybes bei gėrybes mums – mirtingiesiems. Ir „Draugas“ švelniai belidžiasi į savo skaitytojų dosnias širdis: „Prašu, prisiminkite ir mane; neužmirškite savo kasdieninio draugo!“ O dar daugelį norėtųsi matyti Draugo fondo narių, rėmėjų, aukotojų eilėse, kurių mes dabar su ilgesiu pasigendame, nors jų gražiomis nuotraukomis „Drauge“ žavimės ir maloniai apie juos skaitome. Dar vis tikimės Draugo fondui taip reikalingo prieauglio! O kiekviena auka, kad ir mažiausia – našlės skatikas – dėkingai pradžiugina dienraštį ir prailgina jo amžių. Gyvuos „Draugas“ – klestės lietuviybė!

Nuostabiai puikų bei pamokantį pavyzdį apie žmonių dosnumą ir jų širdį parodė Lev Tolstoj, rusų rašytojas ir filosofas, kilmingo gimimo didikas – grafas – išlaisvinęs baudžiauninkus savo dvare, o pats gyvenęs, rėdėjęs kaip valstietis, rašydamas: „Kaip nuo žvakės užsidega kita ir ištisi jų tūkstančiai, taip viena širdis uždega kitą ir visus tūkstančius!“ Tikimės, jog filantropės, muziejaus įkūrėjos Lietuvoje dailininkės Janinos Monkutės-Marks su tūkstantine uždegta žvakė Draugo fonui uždegs ir kitas žvakes, kurios jau ir dabar sužibo su gausiai atsiliepusiais šimtininkais ir daugiau!!! Didžiulė pagarba ir nuolanki padėka visiems aukotojams!

Stasė E. Semėnienė

P. S. Draugo fondas pažymi, kad žvakutės su tūkstantinėmis uždegė: Zenonas Prūsas, Donatas Januta (dvi tūkstantinės) bei Donatas ir dr. Gina Skučai.

RUDENINIAI ĮNAŠAI DRAUGO FONDE

Su 50 dolerių:

Vytautas ir Genovaitė Musonai,
garbės nariai, iš viso 1,100 dol.,
Oak Lawn, IL

Algimantas ir Julia Vaičiuliai, iš
viso 570 dol., Chicago, IL

Aleksas ir Magdalena Liutkai, iš
viso 160 dol., Euclid, OH

Aldona Aistienė, iš viso 115 dol.,

Temple Hills, MD

Su 30 ir 25 dolerių:

Antanina Šalčius, iš viso 245 dol.,
Manchester, CT

Jurgis Vidžiūnas, iš viso 170 dol.,
Chicago, IL

Visiems aukotojams Draugo
fondas nuoširdžiai dėkoja.

SKELBIMAI

• „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis, dėkoja už aukas padėti našlaičiams, beglobiams ir su negalia vaikams, daugiavaikėms šeimoms bei studentams Lietuvoje. Aukojo: Pal. J. Matulaičio misijoje vykusio Foure „Requiem“ koncerto (org. St. Jagminienė) auka \$150; Laura Kriaučiūnaitė \$360 studentės paramai; Lucia

Tirvienė \$250 tęsiant mergaitės metinę paramą; Gražina Kriaučiūnienė \$2,000 Marijos Zabulionienės labdarai Panevėžyje; Aidas Kriaučiūnas \$300. Labai ačiū, „Saulutė“ (Sunlight Orphan Aid) 414 Freehauf St., Lemont, IL 60439. Aukos nurašomos nuo mokesčių.